

ÉLETÜNK

XL. évf. 6. szám (40. Jg. Nr. 6)

Az európai magyar katolikusok lapja

2008. június

„MARADJATOK MEG AZ EGYSÉGBEN!”

A Szentatya beszéde az ad limina látogatásra Rómába érkezett magyar püspökökhöz

XVI. Benedek pápa május 10-én fogadta a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia ad limina látogatáson Rómában tartózkodó tagjait, és beszédet intézett hozzájuk, amelyet – a Vatikáni Államtitkárság hivatalos fordításában – az alábbiakban teszünk közzé.

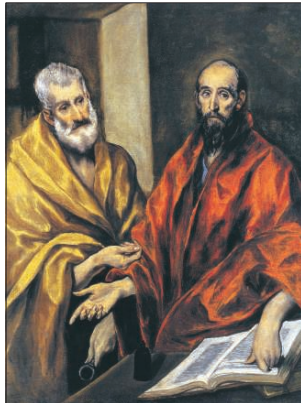
Kedves és tiszteltreméltó Testvéreim a püspöki rendben!

Nagy örömmel fogadlak Benneteket, a magyarországi Egyház Főpásztorait, ad limina Apostolorum látogatástok alkalmából. Szeretettel köszöntelek Titeket. Hálás vagyok Erdő Péter Biboros Úrnak, aki az egész Püspöki Kar nevében köszöntött engem. Azon túl, hogy kíváncsian vártam testvéri érzelmeiteket, amelyeket szívélyesen megköszönök, világosan meghatározta hazátok társadalmának és katolikus közösségének fontosabb jellemzőit, egyben összegzést is nyújtott mindarról, amit e napokban személyes találkozásaink alkalmával hallottam Tőletek. Így, Kedves Testvéreim, a gondjaitokra bízott nép lélekben közöttünk van, örömeivel és bánataival, gondjaival és reményeivel. Mi pedig mindennekélül azért kérjük Szent Péter és Pál közbenjárását, hogy a hívek megtalálják azt az erőt, amely képesíti őket az Isten Országának teljessége felé vezető úton való megmaradásra. Ebben az Apostoli Szék is, amely szeretetben elől jár, szívesen nyújt segítő kezét.

A kommunista rendszer hosszú időszakára rendkívül nyomasztó örökséget hagyott a magyarság számára. Ennek még mindig érezzük következményeit: különösképpen azt, hogy sokak számára nehézséget okoz a mások iránti bizalom. Ez jellemző mindazokra, akik oly hosszú ideig a gyanakvás légkörében éltek. A bizonytalanság is hangsúlyozottan megtapasztalható a nehéz gazdasági helyzetben, s a fogyasztói társadalom felfokozott igényei közepette nem látunk jobbulást. Az emberek általában tudatában vannak annak, hogy korunk nem jeleskedik sem a gondolkodás, sem az akarat-erősség területén. Amint azt ti is megjegyeztétek, manapság gyakorta nehézséget okoz a teológiai és lelki érdeklődés elmélyítése, mert nem ritka jelenség az a hiányosság, amely egyrészt a szellemi igényesség, másrészt a hitigazságok objektív megtapasztalásának területén tapasztalható. Ebben az összefüggésben az Egyház továbbra is tanítómesterünk, de mindig és elsősorban édesanyánk marad, hogy táplálja bennünk a kölcsönös bizalmat és a reményt.

A szekularizáció terjedése elsősorban a családokat sújítja. A család Magyarországon is súlyos válságban van. Erről tanúskodik a házasságkötések számának jelentős csökkenése és a válások, és még inkább a túl korai válások számának növekedése. Egyre gyakoribb jelenség a házasságkötés nélküli együttélés. Jogos volt kritikátok a homoszexuális együtt-

(Folytatás a 7. oldalon)

Szent Péter és Szent Pál apostolok

El Greco (1541–1614) festménye
Nemzeti Múzeum, Stockholm

PÉTER-PÁL

Valóban méltó és igazságos, hogy Péter, az apostolfejedelem és Pál, a népek térítő apostola egyaránt olyan kiemelt helyen szerepeljenek a naptárban, amilyen a nyári napfordulóval kezdődő csillagászati hónap első dekádja. Június 29. ketjük igazi névünnepe, nem a januári Pál- és a februári Péter-nap. Már csak azért is, mert a legendai hagyomány szerint mindkettőjüket ezen a napon végezték ki i. sz. 67-ben Rómában. Pétert keresztre feszítették – saját kérésére fejjel lefelé, mert nem tartotta illendőnek, hogy úgy haljon meg, mint mestere –, Pált lefejezték; mint római polgárt e tisztes halál mód megillette. (Jankovics Marcell: Jelkép-kalendárium)

*

Amint arról már hírt adtunk, XVI. Benedek pápa Szent Pál-évet hirdetett, az apostol születésének 2000. évfordulója alkalmából. A jubileumi év 2008. június 29-től 2009. június 29-ig tart. A programok között szerepel 2008 novemberében egy találkozó, amelynek középpontjában Szent Pál alakja áll. Ezeket a Szent Páli találkozókat kétévénként megrendezik.

A mártírhálált halt apostolt a mai Falakon kívüli Szent Pál-bazilika helyén temették el. Koporsóját a 2002-es ásatások során fedezték fel, és 2006 decembere óta a zarándokok is látogathatják.

A montreáli repülőtérén magyar gyerekek virággal köszöntötték a lelkipásztori látogatásra érkezett püspököt

ÉSZAK-AMERIKAI MAGYAROKNÁL (2.)

Cserháti Ferenc püspök lelkipásztori látogatása Kanadában

Cserháti Ferenc a külföldön élő katolikus magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök az Egyesült Államokban tett látogatása után Kanadában folytatta útját. A clevelandi magyar papi gyűlés után, április 10-én Deák Miklós g. k. parókus, Miskei László plébános és Kiss G. Barnabás OFM kíséretében a Buffalóban (New York, USA) mondott ünnepi szentmise után a püspök Wellandra (Ontario) érkezett.

A Magyarok Nagyasszonya egyházközség vendégeként pénteken, április 11-én eszmecserét folytatott az Árpád Park vezetőségével a közeli Niagara Falls-on. A világ „csodái” között emlegetett Niagara-vízesés és környékének megtekintése után a püspök felkereste a helyi magyarok lelki központját, a karmelita kolostort, ahol minden vasárnap Miskei László atya magyar szentmisét celebrál. Stanley E. Makacinas, a karmelita kolostor előjárója és Mézes Miklós világi képviselő fogadta a püspököt és kíséretét. Ebben a kápolnában őrzik Kis Szent Teréz ereklyéjét, így a helyi nemzeti szentély is Kanadában.

Kora délután Cserháti püspök megbeszélést folytatott James M. Wingle, St. Catharines, Ontario megyéspüspökkel, aki megmutatta az egyházmegye modern központját. A kápolnához érve arra kérte vendégeit, hogy magyarul imádkozzák el a Miatyánkot. Cserháti püspök az „Erga migrantes” vatikáni instrukció irányelveinek betartásáról érdeklődött. Wingle püspök hangsúlyozta, hogy a kanadai katolikus püspököknek nem célja a magyarok és más nemzetiségek asszimilációja, és nagyra értékeli a sajátos nemzeti adottságokat. Ezek által színesebb és gazdagabbá válik a Kanadai Egyház – mondta Wingle püspök.

Este Cserháti püspök a Keresztelő Szent János görög katolikus templomban szentségimádáson vett részt a hívekkel. Deák Miklós esperes, parókus, a templom lelkipásztora és Marozsán László diakónus vezette az adorációt. Ünnepi fogadás következett, ahol Stephen Chmilar torontói görög katolikus püspök üdvözlését Donald J. Onyschuk irodaigazgató-helyettes tolmácsolta.

Április 12-én Cserháti püspök meglátogatta a Szent László-templom közösségét Courtlandon, ahol találkozott a környékbeli magyar hívekkel, köztük túr-

Ünnepi szentmise Torontóban

terebesi – szülőfalujából származó – barátaival. A vendéget Mák Ferenc g. k. kisegítő lelkész köszöntötte. A koncelebrációs ünnepi szentmisén részt vett: Deák Miklós wellandi esperes, parókus és Pesznyák Béla hamiltoni plébános. A püspök szentbeszédében a magyar hagyományok és az anyanyelv megőrzésének fontosságáról elmélkedett, és arról a lelki egységről, amely az itt élőket az óházban élőkkel a nagy távolság ellenére összeköti. Az ünnepi fogadást a túrterebesi hívek rendezték.

Gyors váltás következett... visszaút Wellandra, ahol az esti órákban püspöki szentmisére gyülekezett a Magyarok Nagyasszonya egyházközség hívó népe. Miskei László plébános köszöntötte a vendégeket. A püspök szentbeszédében Krisztusra, az Úrra és Feltámadottra irányította a figyelmet. A koncelebrációs szentmise után ünnepi fogadás következett. A késő esti órában a püspök Torontóba érkezett, ahol az Árpád-házi Szent Erzsébet Plébánia disztermben Marosfalvy László SJ plébános cserkészbálba invitálta a külföldi magyarok püspökét.

Húsvét 4. vasárnapjára virradtunk, amikor az egész világon együtt kértük a

(Folytatás a 3. oldalon)

A hamiltoni Szent István egyházközség püspöki szentmiséivel adott hálát a templom felszentelésének évfordulóján

LENNE EGY KÉRDÉSEM...

Az ad limina látogatás

A legösszefoglalóbb egyházi intézmények közé sorolhatók azok a rendszeres látogatások, amelyek során az egyes részegyházakat vezető főpásztorok felkészítik Péter utódát, hogy elé tárják a rájuk bízottak ügyes-bajos dolgai, erőt merítsenek otthoni feladataikhoz, továbbá megerősödjenek hitükben és a pápa iránti hűségükben.

Az első ilyen látogatásnak azt szokták tekinteni, amiről a Galata levél tesz említést: Szent Pál felment Jeruzsálembe, hogy meglátogassa Kéfast, azaz Péter apostolt (Gal 1,18; 2,1-2). A VIII. századi források már régi gyakorlatként említik, hogy a pápa szuffragáneasai, tehát nagyjából az itáliai egyházmegye püspökei évente részt vesznek a Szent Péter és Pál ünnepén megtartott római színdarabon. Maga az elnevezés is innen ered, hiszen a „limina Apostolorum” az V. század óta az apostolfejedelmek sírjait jelöli. A távolabbi püspökök pedig levélben számoltak egyházmegyéjük állapotáról.

Ez a gyakorlat a századok során fokozatosan intézményesült. VII. Gergely pápa a püspöki eskübe is belevette, a XIII–XIV. század folyamán pedig – amikor a pápa gyakran nem Rómában tartózkodott – tisztázódott, hogy az ad limina elsősorban a Péter utódával való találkozásra, a vele való közösség erősítésére irányul. V. Sixtus 1585-ben minden püspök számára kötelezően előírta mind a látogatást, mind a beszámolót. Az ad limina látogatást jelenleg az Egyházi Törvénykönyv (399–400. kan.), a Római Kúriáról szóló Pastor Bonus apostoli rendelkezés (28-32. cikk), és annak a látogatás pasztorális jelentőségéről szóló I. melléklete, valamint a Püspöki Kongregáció 1988-ban kiadott direktóriuma szabályozza.

A megyéspüspökök ötévente kötelesek jelentést készíteni a pápa számára a rájuk bízott egyházmegye állapotáról (ha két éven belül nevezték ki őket, akkor nem kötelező, de megtehetik). Majd abban az évben, amikor be kell terjesztetniük a jelentést, Rómába kell utazniuk, hogy elzarándokoljanak Szent Péter és Szent Pál sírjához, illetve a Szentatya elé járuljanak. A segédpüspökökre nem vonatkozik a szabály, ám a gyakorlatban ők is részt vesznek az ad liminán, éppen az adminisztratív kötelezettségen túlmutató természete miatt.

Az ad limina látogatás ugyanis hozzájárul a püspökökben az apostolotól fellelősség felvételéhez és a Péter utódával való közösség (az ún. hierarchikus kommunio) erősítéséhez. Ugyanakkor általa az egyes püspökök is tudatosíthatják magukban az Egyetemes Egyházat érintő kérdéseket. De egyben a Szentatya péteri funkciója gyakorlásának egyik fontos momentuma is, az Egyetemes Egyház és a részegyházak jelképes találkozása. Hiszen a megyéspüspök személyében valamiképpen a rábízott hívek is a Szentatya elé járulnak, aki megismerheti örömeiket, nehézségeiket, és konkrét útmutatással szolgálhat számukra. Másfelől a pápának az Egyetemes Egyház kormányzásához ugyancsak szüksége van hiteles és megbízható értesülésekre a helyi egyházak életéről. Aminek – a közvetlen levelezés, vagy a pápai követek jelentései, illetve az apostoli látogatások mellett – ez egy pótolhatatlan forrást képez.

A látogatás lebonyolításának vatikáni felelőse szervezési szempontból a Pápai Ház Prefektúrája, tartalmi szempontból pedig a Püspöki Kongregáció (az általuk felügyelt egyházmegyei vonatkozásában a Keleti Egyházak Kongregációja, illetve a Népek Evangelizálása Kongre-

gáció). A Római Kúria és a püspöki konferencia, illetve az egyes püspökök között az adott országért felelős pápai követ (nuncius vagy delegátus) tartja a kapcsolatot. Az ő közvetítésével állapítják meg a látogatás időpontját, és neki kell sürgetnie a püspöki jelentések időben történő elküldését. A pápai követet a Római Kúria hivatalai is megkérdézik az illetékeségi területén található részegyházak tekintetében.

A megyéspüspököknek a látogatás előtt hat hónappal kell eljuttatniuk az egyházmegyéjük állapotáról szóló beszámolót a Püspöki Kongregációhoz. Itt külön munkacsoport dolgozza fel azokat, és az egyes szakkérdések vonatkozásában véleményezésre megküldi a többi érintett díktatóriumnak is, végül összefoglalja a beérkező észrevételeket. A Szentatya asztalára minden egyes egyházmegyeről egy jól előkészített összefoglaló anyag kerül.

Az ad limina látogatást általában az azonos püspöki konferenciához tartozó főpásztorok egyszerre végzik, és három fő mozzanatból áll. Az elsődleges, ahonnan az intézmény neve is származik, a zarándoklat az apostolfejedelmek sírjaihoz a vatikáni Szent Péter-bazilikában, illetve a Falakon kívüli Szent Pál-bazilikában.

A második rész adminisztratív jellegű. A püspökök felkeresik a Római Kúria hivatalait, hogy megvitassák az azok illetékeségi körébe tartozó kérdéseket és elintézzék az esedékes konkrét ügyeket. Minden püspöki konferencián belül létezik munkamegosztás, melynek értelmében a helyi Egyházat érintő egyes feladatoknak (hitoktatás, ifjúság, hittani kérdések, liturgia stb.) külön felelőse van. Elsősorban ezek a püspökök keresik fel ilyenkor az ő területükkel foglalkozó díktatóriumot. A pápa munkatársai, az információcserén túl, tanácsokat adnak és javaslatokkal élnek a helyi egyházak javára és fejlődésére nézve, valamint szükség szerint sürgetik az általános egyházfegyelmi rendelkezések megtartását.

A látogatás csúcspontját jelenti a találkozó a Szentatyaival. A pápa külön elbeszélget minden megyéspüspökkel és segédpüspökével a helyi Egyház javát érintő kérdésekről és a püspök lelkipásztori funkciójáról. Végül a püspököket együttesen is fogadja különkiallagatás keretében, amikor is nyilvános beszédében összegzi benyomásait, értékelni helyzetüket, észrevételeket tesz tevékenységükkel kapcsolatban, s megfogalmazza a következő időszakra szóló fontosabb teendőket.

Zarándoklatok és ad limina látogatások a rendszerváltás előtt

A kommunista diktatúra megszakított jóformán minden kapcsolatot a Magyar Egyház és az Apostoli Szék között, így a rendszeres ad limina látogatás elvégzése sem volt lehetséges. A II. Vatikáni Zsinat éveiben jelentkezett az első komolyabb alkalom, amikor a magyar püspökök közül többen is beszámolhattak a pápának egyházmegyéjük, illetve a Magyar Egyház állapotáról.

Ezt az 1972-es Szent István jubileumi, majd az 1975-ös szentévi nemzeti zarándoklatok követték.

Az első igazi ad liminára 1977-ben került sor, amit az 1982-es, majd az 1993-as s végül a 2001-es követett. A főszabály szerinti ötéves időközök több okból kifolyólag nem voltak tarthatók (püspökök számának növekedése, pápalátogatások, jubileumi szentév, pápaválasztás), ezért állandósulni látszik az évtizedenkénti egyszeri látogatás, amit ter-

mészetesen jól kiegészítenek az immár rendszeres és gyakori „hétköznapi” kapcsolatok.

Szent István jubileumi zarándoklat

A háború után 1972 májusában indulhatott első alkalommal nemzeti zarándoklat Rómába, méghozzá Szent István születésének, illetve megkeresztelésének jubileuma alkalmából. A résztvevőket együttesen fogadta VI. Pál (1972. május 24.). A püspököknek és a papoknak leginkább a tanúságtételt, valamint az erkölcsileg és tanításban is példaadó életet kötötte lelkükre. A hívőket pedig a polgári szolidaritásra, a hitbeli és szakmai felkészültségre, továbbá az emberi személy (különösen a születendő élet) jogainak védelmére buzdította. Egyben üzent az államnak is, azt kívánva, hogy kapcsolatait az Egyházzal korrektség és kölcsönös szívélyesség jellemezze, egymás jogainak elismerése mellett, a magyar nép javát szolgáló együttműködés érdekében.

A püspököket és a papokat egyébként különkiallagatás keretében is fogadta, ami valamelyest felért egy ad limina látogatással (1972. május 22.). Ekkor hangsúlyosan figyelmeztette a papságot a példaadó életvitel kötelezettségére. Az ugyanis az új pápi hivatások záloga, amire a Magyar Egyház igencsak rászorult, míg a személyes hibák és bűnök az egész Egyházra árnyékot vetnek. A másik, amire a főpásztorokat buzdította, az egység megőrzése volt, amit akkoriban nagy veszélyek fenyegettek. Egység elsősorban Szentszékkel, amelynek minden intézkedése az egész Egyház minden gyermekének és összes részeinek javát szolgálja. Emellett azonban a püspököknek egymás között is össze kell tartaniuk, szavaikkal, cselekedeteikkel és viselkedésükkel is, mert az szolgálja az Egyház javát és teszi lehetővé jogainak védelmét. Végül az egységnek a püspökök és a papság viszonyát is jellemeznie kell, mint egy igazi családon belül.

Feladatok között első helyen a vallásos nevelést, pontosabban a hitoktatást említette VI. Pál. Ismeretesek voltak előtte is, milyen nehézségekkel kellett ezen a téren szembesülni a korabeli Magyarországon, ám azt mondta, nem szabad engedni, hogy azok téltelenségre készítsenek, hanem inkább ki kell használni a rendszer által biztosított minden lehetőséget. Nagy aggodalommal szolt a pápa az abortuszról, a válásról és az öngyilkosságok magas számáról, amit az Egyháznak erkölcsi fegyelmevel kell tudni ellensúlyoznia.

Az első ad limina

Hosszú idő után az első igazi ad limina látogatásra 1977-ben került sor. VI. Pál azzal kezdte latin nyelvű beszédét (1977. április 14.), hogy örömet fejezte ki, amiért addigra már minden magyar egyházmegyének volt saját főpásztora. Majd azzal folytatta, hogy Magyarországon nem hiányoznak a remény jelei, akik arra engednek következtetni, hogy a vallásra nézve jobb napok jönnek majd. Feltehetőleg arra is gondolt itt a pápa, hogy Lécai László bíboros éppen pár nappal az ad limina látogatás előtt szentelte fel Farkasréten évtizedek után az első új budapesti templomot, amiről az alkalomra készített fényképalbumot vitt magával Rómába.

A továbbiak is megoldásra váró kérdések között VI. Pál a megszentelt élet, vagyis a szerzetesrendek problematikáját említette. A kívülről jövők mellett az Egyház belső életében is vannak nehézségek, amik különös veszélyt rejtnek magukban, amennyiben aláássák a püspöki tekintélyt – utalt burkoltan a Szentatya a bázisközösségekre. Végezetül hangsúlyosan a magyar püspökök figyelmébe ajánlotta az ifjúság vallásos

(Folytatás a 6. oldalon)

IMASZÁNDÉKOK

Júniusra

I.

Általános imaszándék: Hogy minden keresztény mély és személyes barátságot ápoljon Krisztussal, és így szeretetének erejét közzölni tudja mindenkivel, akivel találkozik.

„Örömmel merítetek majd vizet az Udvözítő forrásaiból.” Ezt a mély értelmű és magas szármalású mondatot Izajás próféta írta le először (12,3); nyomában sokan sokszor elmondák. 1956-ban XII. Pius pápa ezzel kezdte a Jézus Szívérl szóló nagy enciklikáját. Júniusi általános imaszándékunk Jézus Szívéhez, az isteni élet forrásához utal bennünk.

XVI. Benedek pápa az enciklika megjelenésének 50. évfordulóján, 2006. május 15-én kelt levelében vázolja fel e szándék értelmét. „Ebből a forrásból kell merítenünk, hogy eljussunk Jézus Krisztus igazi ismeretéhez, és szeretetét mélyebben megtapasztaljuk. [1] Így jobban meg tudjuk érteni, mit jelent Jézus Krisztusban megismerni az Isten szeretetét, [2] megtapasztalni azt, tekintetünk őrá [Krisztusra] függesztve, [3] teljesen megélni szeretetének megtapasztalását, [4] hogy aztán tanúskodjunk a többiek előtt.” Ugyanezt II. János Pál is megfogalmazta 1986-ban: „Jézus Szíve közelében az emberi szív megtanulja [1] megismerni az életnek és saját sorsának igazi és egyetlen értelmét, [2] megérteni egy hitelesen keresztény élet értékét, [3] őrizkedni a szív bizonyos perverszióitól, [4] egyesíteni az Isten iránti gyermeki szeretetet a felebarát szeretetével.”

[1] [2] „Mivel Isten a legmélyebb módon Fia megtestesülésével nyilvánult meg...; mivel Isten szeretete a legmélyebb kifejezését abban lelta, ahogy Krisztus életét adta értünk a keresztén, főleg szenvedését és halálát nézve tudjuk egyre világosabban felismerni Istennek irántunk való határtalan szeretetét.” (Vö. Jn 3,16). „Kereszténynek lenni másként nem lehet, mint a Megváltónak keresztjére irányuló tekintettel – őrá, akit keresztülzúrtak.” (Jn 19,37.) Jézus oldalsebének és a szegek helyeinek tapasztalása kizárta hitvallásra: „Én Uram és én Istenem!” (Jn 20,28.)

[3] „Isten szeretetével igazi megismerése csak az álatatos ima és a nagylelkű készség összefüggésében lehetséges. E belső magatartásból kiindulva, a lándzsával átszúrt oldalra szegezett tekintet átalakul csendes imádkozásba. Ez a tekintet „segít, hogy felismerjük a kegyelmi ajándékok sokaságát, amelyek onnan fakadnak, és megnyit minket a keresztény áhitat minden egyéb formájára, amelyek benne foglaltatnak a Jézus Szíve-kultuszban.”

[4] „Az Urra fordított tekintetünk – aki magára vette szenvedéseinket, hordozta betegségeinket” (Mt 8,17) – segít, hogy jobban odafigyeljünk mások szenvedéseire és szükségére. A lándzsával átszúrt oldal imádkozásában való szemlélődésünk érzékenyebb tesz Isten üdvözítő akaratára. Képessé tesz arra, hogy ráhangyalkozunk üdvözítő és igazalmas szeretetére, és egyben megerősíti azt a vágyunkat, hogy eszközeivé válva részt vegyünk üdvözítő művében. A megnyitott oldalból kapott ajándékok – onnan ömlött vör és víza (Jn 19,34) – azt eredményezik, hogy életünk mások számára is forrás lesz, ahonnan vöröz víz folyóik” (Jn 7,38) fakadnak. „Aból ismertük meg Isten szeretetét, hogy életét adta értünk; tehát nekünk is életünket kell adnunk testvéreinkért.” (1Jn 3,16.)

Mint látjuk, itt egy havi imaszándékról van szó – de valami sokkal többről is: keresztény egzisztenciánkról és életprogramunkról. „Isten szeretetének imádkása,

(Folytatás a 4. oldalon)

AD LIMINA

Magyar püspökök a Szentatánál

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai, élükön Erdő Péter bíboros primással, a konferencia elnökével, május 5-én kezdték meg ad limina látogatásukat a Vatikánban.

Összesen 19 magyar érsek, püspök és segédpüspök érkezett Rómába, közöttük Cserháti Ferenc, a külföldön élő katolikus magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök. Jelen volt Német László verbita is, a konferencia titkára, akit a Szentatya április 23-án nevezett ki a Nagybácskai Egyházmegye püspökévé. A főpásztorokat egyházmegyéenként fogadta XVI. Benedek pápa, akik tájékoztatták a Szentsek illetékes hivatalait a magyar egyházmegyek helyzetéről.

A magyar püspökök látogatást tettek az Istenitisztelési és Szentégi Kongregációban, ahol az új liturgikus rendelkezésekről tanácskoztak a kongregáció vezetőségével. Beszéltek a 2002-ben megjelent új kiadású római misekönyv bevezető rendelkezéseinek külön megjelentetéséről, még mielőtt az átdolgozott misekönyv teljes magyar fordítása megjelene. A zsúfolt hivatalos programok mellett az ad limina látogatás záródokumentum-jellege is megmutatkozott, amelynek során a püspökök lelki programokkal is gazdagodtak – mondta a Katolikus Rádió kérdésére Erdő Péter bíboros. „Mindnyájan Szent Péter sirjánál és II. János Pál pápa sirjánál kezdünk a római tartózkodásunkat. Május 7-én a Szent Balbina-bazilikában volt egy közös magyar mise nagyszámú zarándok jelenlétében. Mind-szenty bíboros halálának 33. évfordulójára emlékezünk.” Május 8-án a püspökök végigjárták a többi római pápai bazilikát, a Falakon kívüli Szent Pál-bazilikában elimádkozták a vesperát a Szent Pál-évre való előkészület részeként, valamint ellátogattak a lateráni Szent János-bazilikába és a Santa Maria Maggiore-bazilikába is.

A pápával való találkozás hangulatáról szólva Erdő Péter elmondta: a Szentatya valóban nagyon testvéri hangon beszélget a magyar püspökökkel, jó egészségben van, igen élénken foglalkozik mindazokkal a kérdésekkel, amelyek a Magyar Egyház életét és a lelkipásztori munkát jellemzik.

A május 10-i pápai audiencia már nem munkamegbeszélés volt. A Szentatya útmutatást adott a püspöki kamak.

A Rómában ad limina látogatáson járt Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tagjai május 6-án a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszónoka-kápolnájában is bemutatották szentmisét. A szentmisét Erdő Péter bíboros primás érsek, elnök vezette, aki homíliájában a magyarok Mária-tiszteletéről beszélt, amely egyetemes, de ugyanakkor nemzeti is. Megemlékezett továbbá Szent István országfelajánlásáról, amelyet a történelem során többször megújítottak, legutoljára 2006-ban, az engesztelés évében, Isten jóindulatát és pártfogását kérve egész nemzetünk számára.

Rómában élő és tanuló magyar papok is koncelebráltak a szentmisén.

Szentmise a Szent Péter-bazilika altéplomában található Magyarok Nagyszónoka-kápolnájában

ÉSZAK-AMERIKAI MAGYAROKNÁL (2.)

Cserháti Ferenc püspök lelkipásztori látogatása Kanadában

(Folytatás az 1. oldalról)

Mestert, hogy hívjon munkásokat az Evangélium terjesztésére. Papi és szerzetesi hivatások világnapján, április 13-án délelőtt fél 11-kor a „Sacerdos et Pontifex” dallama csendült fel. Miklós-házy Attila SJ ny. püspök, Marosfalvy László SJ plébános és Kiss G. Barnabás OFM koncelebrált az ünnepi szentmisén Cserháti püspökkel. Húsvéti öröm és hangulat töltötte be a zsúfolásig megtelt templomot. Az áldás előtt Cserháti püspök megköszönte Miklós-házy püspök eddigi munkáját, életére áldást és jó egészséget kívánva, és mintegy átvette tőle a „stafétabotot”, kérve, hogy támogassa tanácsaival és imádságával.

A plébánia Szent Név Társulata „szeretet reggeli” keretében gyűjtötte össze a híveket, akik figyelmesen hallgatták a püspököt, aki munkája és küldetése lényegét vázolta. Este a plébánia képviselőtestülete tanácskozott Ferenc püspökkel.

Április 14-én Thomas Collins, Toronto érseke fogadta Cserháti püspököt az érsekség központjában. A püspöktestvéri beszélgetés után Ferenc püspök meglátogatta a Szent Ágoston Szemináriumot, ahol Miklós-házy püspök bemutatta az intézményt.

A lelkipásztori út harmadik papi gyűlése következett hétfő délutántól. A kanadai Magyar Papi Egység tagjai közelről és távolról érkeztek az Apostolok Királynőjéről elnevezett lelkipályakörlatos központba (Mississauga, Ontario), az első ilyen jellegű papi találkozóra Kanadában. Az esti dicséret után megnyitó, üdvözlés és bemutatkozás következett.

Másnap, április 15-én Pesznyák Béla hamiltoni plébános a program keretében a Biblia évével kapcsolatos előadása hangzott el. Az MKPK által meghirdetett év kapcsán kifejtette, hogy a Szentírás az együttműködés kőszava lehet számunkra, akiket provokál az isteni szó. Ezen a napon a lelkipásztorok plébániáik életéről és munkájáról számoltak be, lehetőséget adva kérdések feltételére. Miklós-házy Attila SJ ny. püspök tanácsaival, hozzászólásaival gazdagította ismeretünket. A koncelebrált szentmisén ugyancsak ő tartotta a homíliát, a papi egységre buzdítva.

Androvich Tamás montreáli plébános „Életet, új életet ad az Oltáriszentség” című előadásával a 49. Eukarisztikus Világkongresszusra hívta fel a papsgát figyelmét. Az erősen szekularizált Quebec városa már készül a nemzetközi kongresszusra, amelyen Márfi Gyula vespéri érsek is részt vesz az MKPK képviselőjében. A rendezvény mottója „Az Eukarisztia Isten ajándéka a világ életéért” jelzi az új reményt, amely mindenki-nek üzeni, hogy nem önmagunkért élünk, hanem egymásért. A résztvevők lelkesen énekeltek a „Győzelemről énekeljen” kezdetű éneket, az 1938-as budapesti Eukarisztikus Kongresszus emlékére. Közben nagy érdeklődéssel kísértük XVI. Benedek pápa útját az Egyesült Államokban.

A papi összefüggésről április 16-án közérdekű lelkipásztori kérdések, tájékoztatók, tervek megvitatásával folytatódott. Cserháti Ferenc püspök felhívta a figyelmet a lelkipásztorok feladataira: a külföldi magyarok etnikai, kulturális, nyelvi és vallási azonosságának védelmére. Az integráció helyes útján való vezetés minden lelkipásztor feladata – mondta a püspök. A missziós, evangelizációs szellem ápolása ugyancsak fontos feladat, viszont nem szabad megfeledkeznünk a helyi egyházakhoz való alkalmazkodásról sem, meg kell ismerkednünk a helyi egyházmegye küldetésével, céljaival és

A kanadai Magyar Papi Egység tagjai Cserháti Ferenc püspökkel és Miklós-házy Attila SJ ny. püspökkel az Apostolok Királynőjéről elnevezett lelkipályakörlatos központban (Mississauga, Ontario)

terveivel is. A személyes krisztusi tanúságtétel ugyancsak kötelez. Koncelebrált szentmise következett: „Vajon milyen papokra van szükség az Egyháznak és a világnak? Vajon milyen legyen a ma és a jövő papja?” – tette fel kérdéseit a püspök. „Az emberek között éljenek, mint jó pásztorkor” (PO 3). A szentmise végén a Pápai himnusszal köszöntöttük Szentatánkat, aki ezen a napon ünnepelte születésnapját. A lelkipásztorok – akik áldozatok árán, és a nagy távolságok ellenére is részt vettek a találkozón – a jövő évi találkozás reményében búcsúztak egymástól.

A püspöklátogatás április 17. és 19. közötti szakaszát Androvich Tamás montreáli plébános szervezte. Április 17-én a püspököt fogadóbizottság köszöntötte a montreáli nemzetközi repülőtérre, majd ismerkedés és tanácskozás következett a Magyarok Nagyszónoka felújított plébánián.

Ottavában, László László atyával, akit nemrég a Magyar Köztársaság érdemrendjével tüntettek ki

Pénteken a püspök Msgr. Michel Parent-tel, a Montreali Egyházmegye nemzeti plébániák felelős püspöki helynökével folytatott megbeszélést az idegen nyelvű lelkipásztori szolgálatról. A Kanadai Katolikus Püspöki Konferencia nemzeti közösségeiért felelős bizottságának munkájáról és annak felépítéséről érdeklődött a püspök.

A találkozás után Cserháti püspök a helyi plébánossal Ottavában, az ország

fővárosában meglátogatta László Lászlót, akit éppen ezekben a napokban tüntettek ki a Magyar Köztársaság érdemrendjével. László atya örömmel számolt be az ottawai magyar katolikus közösség életéről.

Szombaton a hétvégi magyar iskola tanulói köszöntötték a püspököt. Együtt imádkozott az iskola diákjaival, biztatva őket a magyar nyelv és kultúra ápolására. Ezután a cserkészekkel találkozott és a helyi kórházban meglátogatta a plébánia egyik súlyos betegségben szenvedő hűségese tagját. Az egyházközösség alapításának 80. évfordulója alkalmából szervezett ünnepi szentmisén mintegy 500 ember vett részt. Közreműködött az énekkar és az Útkeresztözés Ifjúsági Együttes. Szentbeszédében a püspök megköszönte mindazok munkáját, akik áldozatos közreműködésükkel és tanúságtételükkel létrehozták és fenntartják az egyházközösséget. A fiatalokat arra kérte, hogy folytassák elődeik nagy művét. A szentmisét követő fogadáson részt vett: Bánya Ferenc Gábor, az ottawai magyar nagykövetség első beosztottja és Svetlana Litvin, a Quebec-i kulturális és nemzeti minisztérium első beosztottja. A Mindszenty tereben ünnepi műsorra és díszoklevelek átadására került sor.

Húsvét 5. vasárnapján, április 20-án a hamiltoni Szent István egyházközösség püspöki szentmiséjével adott hálát a templom felszentelésének évfordulóján. Pesznyák Béla plébános köszöntötte Cserháti püspököt, a megjelenteket, köztük Matthew F. Ustrzycki ny. segédpüspököt, aki a helyi ordináriust, Anthony F. Tonnos megyéspüspököt képviselte az ünnepben. A környék magyar lelkipásztorai koncelebráltak. Míse után a plébánia dísztermében a gyermekek ünnepi műsorral kedveskedtek.

Délután Cserháti püspök és kísérete meglátogatta a Szent Erzsébet Falut, Hamilton egyik magyar városnegyedét, ahol találkozott az ott élő nyugdíjas jezsuita atyákkal és testvérekkel, egykori magyar lelkipásztorokkal, valamint az intézmény létrehozójával, Erzsébet nővérrel és rendtársával, Mária nővérrel.

Végül a püspök felkereste a Szent Mihály Arkangyal görög katolikus templomot, ahol szentségimádáson vett részt a magyar hívekkel. Deák Miklós g.k. esperes, parókus fogadta és üdvözölte a vendéget. A látogatás ünnepi fogadással zárult.

Kiss G. Barnabás OFM

Gyermekeknek

SZENT PÉTER ÉS SZENT PÁL

Ebben a hónapban egy napon ünnepeljük a két nagy apostolt, Szent Pétert és Szent Pált. Június 29-én biztosan ti is elmentek szüleitekkel a templomba. Most elmondom nektek, hogy én miért is szeretem annyira ezt a két apostolt.

Szent Péter a tizenkettő között mindig is vezéregyháznak számított – ha szabad így fogalmaznom. Nem egyszer szólt Jézushoz a többiek nevében is. „Igazi ember” volt, aki rajongásig szerette és ragaszkodott Jézushoz, de bizony néha szájhős is volt. Váltig állította, hogyha mindenki is, de ő sohasem árulja el a Mestert. De Jézus szenvedésének éjjelén háromszor is megtagadta Őt. A kakas kukorékolását hallva aztán eszébe jutott Krisztus szavai, s keservesen sírva elvonult. A legenda szerint egész életén át annyira siratta árulását, hogy a könnyecsek medert vájták a szemét alatt.

Jézus, gyengesége ellenére is Pétert választotta földi helytartójának. Ő lett az

első pápa. Nagyon jól tudta ugyanis, hogyha gyenge is Péter, de nagyon szeretit Őt. Ez adjon nekünk is erőt amikor nem sikerül valami, amikor a bűneinkkel hadakozunk, s úgy érezzük, hogy nem tudunk győzedelmeskedni a rossz felett. A szentgyónásban különösen is nagy kegyelmet kapsz a bűneid feletti küzdelemhez.

Szent Pál – még mint Saul – véresen üldözte Jézus tanítványait. Akkor úgy gondolta, hogy ez a leghelyesebb dolog, amit tehet. Aztán a damaszkuszi úton egy hangot hall: „Saul, Saul, miért üldözel engem?” Amikor felismerte, hogy Jézus szólította meg őt, azonnal a szolgálataiba áll: most már megvilágosodik előtte, hogy Jézus tanítását kell követnie és hirdetni mindenkinek. Az egykori üldöző maga is üldözötté válik és nagyon sokat szenved Jézusért.

Pálhoz hasonlóan, ha felsimered mi a jó, te is azonnal kezd el cselekedni!

Fiataloknak

HITVALLÁS

Már megszoktuk: a különböző hivatalokban kérdőíveket, űrlapokat kell kitöltenünk... Neve, címe, foglalkozása, családi állapota és úgy a vége felé a kérdés: vallása? Nagyon egyszerű kérdés ez, a válasz is hamar kész. Római katolikus... Csak néhány betű, de vajon eszünkbe jut, hogy itt azért sokkal többről van szó?

Mihez vagy kihez tartozónak vallom magam? Ez a „bevallás” hitvallás is? Vagy csak egy hivatalnokai kérdésre adott válasz a sok közül?

Péter története (Ján 18, 17) kapcsán hasonló kérdések merültek fel bennem. Megvallani, válaszolni nyíltan, őszintén vagy elhallgatni, letagadni a hitemet, meggyőződésem? Péter a feltett kérdésre: „Nem ennek az embernek a tanítványai közül való vagy?” tagadással válaszolt.

Hétköznapjaink szomorú tapasztalata, hogy nagyon sokan kényesnek, kellemetlennek tartják, ha vallásuk, felekez-

tük felől érdeklődnek. Talán szégyellik, vagy sokkal inkább a hitvallás következményeitől félnek? Ugyanis a tagadásnak és a megvallásnak is vannak következményei. A mi hitünk sem erősebb, mint Péter hite. Először a lelkesedés, „Ha mindenki elhagy is, én sohasem tagadlak meg”, majd a félelem, a csalódás szülte „Esküszöm, nem ismerem” következett. A mérleg két serpenyőjén ez állt: tanúságtétel, a vele járó következményekkel, apostoli küldetéssel vagy a tagadás, a maga szürkéségbe, elvtelenségbe taszító szomorúságával...

De ami vigasztaló és bátorító: Péter megtalálta a helyes utat: megvallotta gyávaságát és kész volt arra, hogy minden jótégyen. Önfeláldozó, bátor tanúságtétellel, a Mester szavait tartva a szeme előtt: „Aki megvall engem az emberek előtt, azt én is megvallom mennyei Atyám előtt.”

Pál atya

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

amely az „átszárt szív” szimbólumában találta meg történelmi és életviteli (pontosan: devocionális) kifejezését, lényegesen marad Istennel való élő kapcsolatunk számára.”

II.

Missziós imaszándék: Hogy a kanadai Québecben folyó nemzetközi eucharisztikus kongresszus segítsen egyre inkább megérteni, hogy az Eucharisztia az Egyház szíve és az evangélizálás forrása.

Québec városban e hónap során folyik a 49. Eucharisztikus Világkongresszus. (Emlékezzünk: Budapest 70 évvel korábban élt meg hasonló nagy világeseeményt.) Maga a kongresszus lefolyása nyújt majd bőséges konkrét indítást ahhoz, hogy haladók, ragaszkodók, engesztelők, kérők imádságot végezzünk. Ne feledjünk: az, hogy lélekben (hírektől, televíziós képektől segítve) sok-sok milliónyian veszünk részt ezen a krisztusi találkozáson, azon felül, hogy személyes élmény számunkra, tényleges valóság is: Krisztus testének és vérének szentsége olyan, a világot és a történelmet átfogó eleven valóság, amely mindnyájunkat magába zár, és az egész történelmet is. (Pl. magát a 38-as budapesti kongresszust is.)

A nagy világtalálkozó alap gondolata: „Az Eucharisztia, Isten ajándéka a világ

életéért.” Amikor a pápa 2006. november 9-én az előkészítő bizottsághoz beszélt, azt is mondta: „Nem csupán azok, akiknek módjukban áll személyesen részt venni, hanem azok a különféle keresztény közösségek is, amelyek meghívást kapnak, hogy lélekben csatlakozzanak, képesek lesznek arra, hogy azokból a sajátos kegyelmekből részesüljenek, amelyeket az Úr a nemzetközi eucharisztikus kongresszuson kioszt.” Isten ajándéka a világ életéért. Az Eucharisztia „a legértékesebb kincs, amelyet Krisztus örökségül hagyott ránk.” Az eucharisztikus világkongresszusok tehát „az Egyházat arra is biztatják, hogy minden társadalmi környezetben elhintse Krisztus szeretetét, és azt habozás nélkül tanítsa.” „Azokban a napokban majd a katolikus világ a szíve-lelke szemét az Eucharisztia magasztos misztériumán pihenteti, hogy új apostoli és missziós lendület merítsen belőle.”

Kiváló segítséget nyújthat egyéneknek, családoknak, egyházközösségeknek a kanadai nagy találkozáson való lelki részvételre a Sacramentum caritatis kezdetű pápai buzdítás (2007. február 22.) egy-egy fejezetének vagy pontjának elmélkedő tanulmányozása.

Június során tehát a nagy keresztény esemény meg a havi imaszándék szorosan összefonódik az életünkben. Bevezetésül ismételjük meg néhány kulcsszavát: Eucharisztia, világtalálkozó, Québec...

Nagy Ferenc SJ

NYELVÜNK EREDETÉNEK PERE

A közelmúltban jelent meg Budapesten Boda László professzor A magyar eredetkutatás és nyelvünk pere című könyve, amelyből igen sok érdekességet tudhatunk meg a szerzőtől a magyar nyelv történetéről.

Az eredetkutatás filozófiájának harmadik, befejező kötetében sorra veszem a magyar őstörténet vitatott kérdéseit, mégis a magyar nyelv eredetére koncentrálok, ami a jelenben újra időszerű. Nincs szó a hagyománnyal való látványos szakításról. Azt kell végre fölismerünk, hogy a magyar nyelv nem alárendeltje a finnugornak. A viszony mel- lőrendeltségi.

Az eredetkutatás filozófiájának harmadik, befejező kötetében sorra veszem a magyar őstörténet vitatott kérdéseit, mégis a magyar nyelv eredetére koncentrálok, ami a jelenben újra időszerű. Nincs szó a hagyománnyal való látványos szakításról. Azt kell végre fölismerünk, hogy a magyar nyelv nem alárendeltje a finnugornak. A viszony mel- lőrendeltségi. A magyar nyelv obi ugor gyökérzetű. A döntő áttértekelést a tudomány fejlődésével együtt járó tények alapozzák meg. Ez pedig a régi ugor tabló behelyettesítése az új ugor tablóval, amely jóval tágasabb a réginel és kiterjedésében már az észak-amerikai indiánok penut nyelvcsoportjainak obi ugor nyomait is számításba veszi. A magyar származású Sadvoszky professzor Los Angelesben él. Ő írta meg a Magyar Tudományos Akadémia segédletével azt a könyvet, amely részletesen kimutatja az obi ugor nyelv és díszítési kultúra nyomait az észak-amerikai indiánok penut nyelvcsoportjában, de csupán Kalifornia térségében. Innen a rövidítés: Cal Ugrian. A „finnugor őshaza” feltevésével a tablóhaladottá vált. Nem a nyugati ugor az ősi, hanem a keleti, amely az Ob folyóhoz kapcsolódik. Ott még a jégkorszak is korábban ért véget.

Angela Marcantonio olasz származású, de már Cambridge-ben tanító professzor-asszony mint hungarológus képviseli az új nézetet, előadásaival és könyvével, miszerint a magyar nyelv nem finnugor eredetű, az uráli finnugor nyelvcsalád feltételezése pedig revízióra szorul. Miért? A magam részéről „pánfinniánnak” nevezném a hagyományos „tablót”, amelyet nyelvészek hagytak ránk s amely jóval szűkebb, mint az új tabló. S ha már az obi ugorról esik szó, amelyből a magyar nyelv kivált, az „uráli finnugor nyelvcsalád” minősítése azért is túlhaladt, mert az Urál hegység kopár, és inkább arra alkalmas, hogy a térségen Európát Ázsiától elválassza. A történelem világáptaszatlatlata azt tanúsítja, hogy a nagyobb kultúrák folyókhoz, ill. vizekhez kapcsolódnak. Ezért kap kiemelt szerepet az ugor nyelvek szempontjából is keleten az Ob folyó és vele az obi ugor, nyugaton viszont a balti tenger keleti része, a tavaival és vele a kelet-balti, ill. a finnugor. A revíziót főként az indokolja, hogy K.r.e. 12 000 körül obi ugorok más ázsiai népcsoportokkal az akkor még átjárható Bering szoroson eljutottak Észak-Amerikába.

A kérdés most már az, hogy kimutatható-e magyar nyelvi nyomok a penuti indiánok nyelvcsoportjában? Sadvoszky kutatásai sajnos megkérdőjelelt Kalifornia térségében. Amikor azonban eljutottam a Grand Canyonhoz, azonnal megragadtam a Havasupai indián rezervátum neve s hozzá a Lake Havasu. Ez markánsan magyar szó. Finn nyelvi megfelelője a „lumen”, s ennek egyetlen betűje sem egyezik a havas szóval, amely a magyarban alapszó és gyakori családi név. Ezen felül főnév is, nem csupán jelző (vö. havasok). Ehhez

csatlakozhat Sadvoszkytól – egyebek mellett – a „homoko su” szó, bár jelentése némileg már megváltozott. Az -u név- vég viszont még az Árpád-kori magyarban is megmaradt (vö. hodu utu stb.). Csíhák professzor fölfedezte a maják nyelvében a „hun-apa” kifejezést is. A legmeggyőzőbb magyar vonatkozása mégis a „világ” szónak van, hiszen nincs olyan európai

nyelv, amelyben a világ / mint Welt / és a gyertyavilág / mint Licht közös volna (vö. „Gyűjtés világát”). A penuti indián nyelvben a világ=wilah és vilagiossági=wil aha szó azonossága nyomós bizonyíték annak, hogy ez a különös szóazonosság az ugor magyarral közös.

Mindez persze még nem a magyar nyelv 12 000 éves ősiségét bizonyítja, mégis mi őriztük meg az említett szavakat. Nyelvünk eredete K.r.e. kb. 2-3000-re tehető. A finnugor és a magyar ugor a közös ugor nyelvből alakult ki. Közös „finnugor őshaza” nem volt. A magyar nyelv finn rokonsága a kelet-balti összeköttetés révén magyarázható. A keleti és a nyugati ugorok találkozásának térsége már a baskíriai „Magna Hungaria” és a levédiai tartózkodásunk időszakára lehetett. Árpád magyarjainak legalább 25 százaléka kelet-balti ugor eredetűnek minősíthető. Ugor nevetem illetően a Magyarországon mindenütt megtalálható Bodák főleg Svédországra fűlhűződött balti ugorok rokonai. Ott van külön Boda nevű falu, mint nálunk vannak Boda családnevek. Egyébként karaktertér tekintve Charles Bronson, a világhírű filmszínész is kelet-balti ugor. Az ún. „uráli ugor nyelvek” inkább összekötő jellegűek. Hiszen Moszkva neve is ugor eredetű utal. Erre indián helynév is utal. Hol lehetett a legvalószínűbb eredetihelyünk? Dél-nyugat Szibériában! S ebben olyan fogódzópontunk van, mint a Tura, amely folyónak és városkának a neve is, az Uráltól keletre. A közelebbi bázis a Tura folyó, amely a Tobolba ömlik, az pedig az Irtyis. Tehát a Tura és nem a Turán! Ez a tágas térség a nagy Ob folyó és az Urál hegység között található. Az sem véletlen, hogy éppen a Hanti-Manysi területek alatt. Onnan hoztuk nyelvünkbe helynévként és családnévként a Turát, a Szalárdot, az Urajt, a Táborit, a Kondát és a Lajtát, miközben a Tápió ősi finnugor név hazánkban, és még a Kalevalában is megtalálható. Mégis betét csupán.

A magyar ugor tehát nem alárendeltségi, hanem mellőrendeltségi viszonyban van a finnugorral. Törökös elemeit részben mongol, még inkább a kb. 400 éves bolgár kapcsolataink magyarázzák. Mindez azonban nem sérti a finnekkel és az észtekkel való baráti kapcsolatunkat, a csupán távolabbi rokonság ellenére sem. Nem felejtünk, hogy Turkuba utazva a vonaton a finn kalauz magyarul köszöntött minket, amikor megtudta, hogy magyarok vagyunk. Az észtek pedig jobban tartják velünk a rokonságot, mint mi velük.

Boda László

KÖSZÖNJÜK, JUDIT NÉNI!

Hosszú évek után mostantól nagy sajnálatunkra nélkülözni kényszerülünk Judit néni kedves sorait a Gyermekeknek-rovatban. Írásait mindig áthatotta a gyerekek iránti okos, tanító szeretet. Nemcsak a gyerekek, de mindenki szívesen olvasta ezeket a sajátos hangú kis írásokat. Szülők, nagyszülők, nevelők is kaptak újra, meg újra gyerekeikkel megbeszélendő témákat, ötleteket a család és gyermekeik „nemesítéséhez”, a keresztény családi élet mindennapjaihoz.

Ezúton köszönjük Judit néninek a gyermekek nevében is a sokéves nagyzerű munkát. Isten áldását kérve, jobbulást kívánunk neki!

A szerkesztőség

Floridai levél

VATIKÁN–FLORIDA

A Vatikán múzeumainak, könyvtárainak, egyéb intézményeinek mérhetetlen értékeiből összeállított vándorkiállításnak adott otthont majd egy évig az USA három állama. Az első Florida, illetve a Mexikói-öböl partján fekvő városa, St. Petersburg volt.

A kétszáz darabból álló gyűjteményt három félvezéres jubileum indokolja: a mai, az úgynevezett reneszánsz Szent Péter-bazilika alapkövetéle; a Spanyol Gárda megalakulása és a Vatikáni Múzeum megalapítása. De a kiállítás nem szorítkozik az évfordulókra, kétezzer év egyház- és kultúrtörténeti emlékeiből áll izelítőt.

A 14. század elejéről származó mozaikkal díszített szórólapról megtudni, hogy nemcsak ritka értékeket hoztak át, de olyanokat is, amelyek még sosem szerepeltek a Vatikánon kívül. Az utazókiállítás összeállítói ragyogóan oldották meg a feladatukat. Kétezer év anyagát kilenc teremre leszükenítik úgy, hogy érthető és felfogható legyen, nagy vállalkozás. Két minuszpontot mégis megemlítek. Az egyik a szükséges rossz: védeni kell a kincseket az erős fénytől, tehát fénytől a világítás. A másik kellemetlenebb. Kicsik a tájékoztató címkék, aprók a betűk és az eleve sötét környezetben csak nehezen olvashatók. A szórólap ugyan elmagyarázza, hogy az egyházalapítástól a mostani pápáig, XVI. Benedekig, hol, mi látható, de jól jár, aki öt dollárért bírja el, „hangos kalauzt”, s azal járja a termeket. Az ajándékboltban 25 dollárért árusítják az angol és spanyol nyelvű katalógust, amelynek nemcsak a képanyaga gazdag, de rendkívül értékesek a magyarzdó szövegek és tanulmányok. Kronologikusan felsorolják a Vatikán működését jelző dátumokat, a legújabb kutatások alapján pedig a 265 pápa nevét, zárójelbe téve az ellenpápaikat. (Az Egyház Szent Pétert tekinti az első pápának.)

A legtöbb festmény, szobor, ezüst tárgy kisméretű, kivéve például a Svájci Gárda életnagyságú, díszes egyenruhás figuráit. A legkorábbi emlékek egy alig 9 négyzetcentiméteres medallion a 4. századból. Üveg alapon leheletfinom aranylemez örökíti meg Szent Péter és Szent Pál alakját. A felfedezések korából származnak a meglepően hű világtérképek, a misszionálás fő idejéből arab, kopt és szír nyelvű misszálék. Megdöbbentő két fából faragott szobor. A Salamon-szigetekről ide került Madonna Beku minimalista ábrázolás, amíg az afrikai Malawiból származó Krisztus az élet fája a fantázia és a vésokezelés bonyolult, csodálatos ötvözet. A Dala láma ajándéka egy selyemmel hímzett, gyöngyökkel, korállal díszített Thanka. Kiállították a pápaválasztással kapcsolatos tárgyakat is. A szavazatokat tartalmazó urnák mellett ott az a szelence, amelyben a habemus papam, a választás sikerét jelző, fehér füstöt produkáló káncót tartják. A doboz tetején címke: FUMO BIANCO, füstöl 6 és fél percig. Bekeretelve szerepelnek az utóbbi pápák megválasztását igazoló, előre megírt okiratok, amelyekbe a fehér füst megjelenése után beírják a dátumot és az új pápa nevét. A díszes palástok, miseruhák, mitrák, palliumok mind igaz műremek.

A vallás- és világtörténelmi kulturális örökséget szemléltető kiállítás a floridai St. Petersburgból Clevelandbe (Ohio) megy, majd a Minnesota állambeli St. Paulból tér vissza a Vatikánba, 2009 januárjában.

Bitskey Ella, Sarasota

VÍZSZINTES ZUHANÁS

Négy év naplójegyzetét sűrítette alig kétszáz oldalra a Londonban élő Sárközi Mátyas.

A tekintélyes budapesti irodalmi folyóirat, a Kortárs kiadója által közreadott könyv lapjairól időnként visszaköszön a Londoni Levél egy-egy mondata, s ezzel már jeleztem is, hogy lapunk olvasói számára régi ismerős a József Attila-díjas író, műfordító és kritikus, aki ezúttal a francia Jean Cocteau-tól kölcsönözve nemrég megjelent kötetének címét: „Vízszintes zuhanás”, amelynek – mint Sárközi Mátyas írja – a gravitációja az élet vége. A téma valóban többször is előfordul a naplójegyzetekben. Az elmúlást azonban nem nyomtasztó tényként veszi tudomásul a szerző, hanem részben figyelmeztetésként, hogy még sok dolga akad e földön, részben pedig mosolyt fakasztó példák említésére, olyanokról, akik – túl a századik életévükön – bizalommal tekintettek a jövő, kiváltképp a saját jövőjük felé: a zeneszerző Takács Jenő 103 évesen naponta gyakorolt a zongorán a burgenlandi Cinfalván lévő házában. A Hollywood egyik megalapítójának tekintett milliós Zukor Adolf pedig – szintén jóval túl a századik életévén – kijelentette, hogy addig nem hal meg, amíg ki nem deríti, hogy pénzt miként vihetné magával a menny-

országba. Sárközi Mátyas figyelmét – talán azért is, mert még igen messze van a néhai Zukor Adolf matuzsálemi korától – nem anyagi kérdések kötik le, hanem általában a külföldön élő magyarok, kiváltképpen azok, akik munkájukkal, elért eredményeikkel öregbítették Magyarország hírnevét a világban. A téma vörös fonálként húzódik végig élete eddigi folyásán, hiszen még a hetvenes években egy emigráns kiadó megbízásából közreadta a Nyugaton élő közismert magyarok legfontosabb adatait. Ebben némileg az is segítségére szolgált, hogy Magyarország felé sugárzó rádióállomások munkatársaként kapcsolatban állt sokakkal és a hivatali megbízásból fakadó kapcsolatfelvétellel gyakran tartós barátsággá fejlődött. A magánélet apró-cseprő eseményeit is rögzítette napló-bejegyzésekből azonban egyértelműen kitűnik a szerző erkölcsi-politikai felfogása, a múlt század második felétől kezdve a magyar kultúrájának megőrzésére. A 2004 és 2007 közötti naplójegyzetek a szerző 70. születésnapján zárulnak. Pátosz nélkül, de annál több humorról tekint vissza életének 7 évtizedére, amelynek – legalábbis első harmadában – meglehetősen sötét korszakok váltogatták egymást, úgy, hogy komoly teljesítménynek számított a túlélés.

Vincze András

EGY KIS MAGYAR KÖZÖSSÉG ÉLETÉBŐL

2007 őszén jelent meg a Gondolatok című gyűjtemény Hágában. A szépen és aktuálisan illusztrált műben 11 esztendő igeliturgiáin elhangzott 60 elmélkedés olvashatónak is, dokumentációnak is érdekes.

Valószínűleg ismert, hogy Hollandiában nincsen – és már hosszú idő óta nincsen – állandó magyar lelkész. Az talán nem ismert, hogy a hívek adományai mellett a hollandiai lelkészt az Ost-priesterhilfe és a hollandiai Cura Migratorum finanszírozza. Ez utóbbi két intézmény azonban részben felhagyott a támogatással, részben megszűnt. Az utolsó előtti lelkész működése alatt a városok többségében már el-elmaradtak a rendszeres magyar misék és vallási összejövetelek.

Nem úgy Hágában! Az igaz, hogy a valamikori kb. 150 magyar hívő helyett már csak 25–30 főnyi csoport jön össze minden hó első vasárnapján, de nekik még mindig van

„Ahol ketten vagy hárman összejönnek az én nevemben, én velük vagyok”

igényük arra, hogy magyar nyelvű istentiszteleten vegyenek részt, magyar nyelven imádkozzanak és énekeljenek, ha lehet magyar pap, ha nem, akkor holland pap vezette Eucharisztia-bemutató alkalmával, ha ez nem lehetséges, igeliturgia keretében, megbízott egyházi felelős jelenlétében. Az evangéliumi szöveg felolvasása után a soros állalkozó – mindeddig 10 csoporttag és egy nagykövetségi dolgozó tette meg

– közli gondolatait az aznapi olvasmányokkal kapcsolatban.

A szertartás befejezése után – az öskeresztény agapé mintájára – kávéval és süteménnyel vendégeli meg a csoport vezetésége a jelenlevőket. A rendszeres templomlátogatók – születésnapjuk alkalmából virágcsokrot kapnak.

A csoport jelszava Jézus ígérete: „Ahol ketten vagy hárman összejönnek az én nevemben, én velük vagyok.”

Tápai Katalin, Hága

HOSSZÚ UTAZÁS

A Hosszú utazás című alkotás lett a 2008. évi magyar filmszemle legjobb dokumentumfilmje.

Megrendítő film. Sírnyaló. És fenséges. Bőszörményi Zsuzsa magyar és Kai Salminen finn rendező évek óta visszajárt Szelmence. Pontosabban: Nagy-Szelmence és Kis-Szelmence. Szlovákia és Ukrajnába. Mert ezen a magyar falun – amelyet már 1332-ben említenek az okiratok – osztoznak valakik.

1920-ban, igaz, csak a csehszlovákoké lett. Húsz évig uralták, mígnem néhány esztendőre a szelmenciek visszatérhettek az anyaországba. 1946-ban aztán szovjet katonák egyetlen nap alatt hat méter magas deszkapalánkot építettek, végig a falu főutcáján. Az utca egyik oldalán álló házak – a kis-szelmenciek – a Szovjetunióhoz kerültek. A többiek – a nagy-szelmenciek – mentek vissza Csehszlovákiába. Aki a gyermekéhez, testvéréhez, szülőjéhez kíváncsi volt, kérhetett útlevelet – át az utca, a palánk túloldalára. Oda is juthatott, jó kétszáz kilométeres kerülővel. Ha egyáltalán útlevelet kapott.

A római katolikus templomtól bekebelezte a Szovjetunió, a reformátust és a görög katolikus Csehszlovákia.

A harangszóra ugyan nem mondhattak ki tilalmat, de a palánk egyik oldaláról a másikra átköltani tilos volt. Levelet, csomagocskákat átdobni szintén. Örtoronyban határőrök vigyáztak a rendre, és csipkét nyakon a rendbontókat.

Az egyik oldalról a legényeket a szovjet hadseregbe sorozták be, a másik oldalról a csehszlovákba. 1968-ban a kis-szelmenci katonákat elvitték Csehszlovákia megszállására. Ott esetleg farkasszemet nézhettek a szomszéd utcába való nagy-szelmenci legényekkel.

Így élt egy hatszáz lelket számláló magyar falu évtizedeken át.

A Szovjetunió megszűnése után a deszkapalánkot lebontották – húzták helyette hat méter magas szögesdrótot. Az őrtornyokból most két új ország katonái ügyeltek a határ biztonságára. Az egyik oldalon ukrán egyenruhák tüntek fel, a másik oldalon szlovák uniformisok.

Mert új államok vették kézbe a szelmencieket. A kis-szelmencieket Ukrajnába, a nagy-szelmencieket Szlovákia. Ettől kezdve a magyar legények egyik részét az ukrán, a másik részét a szlovák hadseregbe hívták be katonai szolgálatra.

A magyar és a finn rendező alkotásának első filmcockái 1990-ben készültek. Az utolsók 2005. december 23-án. Ekkor nyitották meg a határt – nagy hivatalos ünnepséget csapva – Kis-Szelmenc és Nagy-Szelmenc között.

Boldog végkifejlet? Nyílt ugyan határállomás, sorompóval, ukrán és szlovák határőrökkel, de az ukrán oldalon élő szelmenciek továbbra sem mehetnek át egykori főutcájuk túlsó oldalára.

Mert most a schengeni határ osztja meg a szelmencieket. A nagy-szelmenciek az EU-hoz tartoznak, a kis-szelmenciek meg EU-n kívüliek lettek.

Néztem a filmet, a szelmenci magyarokat. Még mindig bírják ezt a hosszú, befejezetlen történelmi utazást. Könyv, sajnálatos nélkül beszélnek a keserves évtizedekről, a megaláztatásokról. Meltóság van a szavaikban. Szemérmes mosollyal beszélnek a szegénységükről, a kevés kis pénzükről, ami a vízum kiváltására sem elég.

Mert 2008-ban a kis-szelmenci magyar csak vízummal juthat át a Fő utca nagy-szelmenci oldalára.

Megrendítő sors. Sírnyaló. És ahogy viselik: fenséges.

Kósa Csaba

A LONDONI SZENT ISTVÁN HÁZ

A kissé hűvös vasárnap délelőtt április 27-én több mint 250 magyar és angol vendég gyűlt össze Nyugat-Londonban, hogy magyar nyelvű szentmisén adjanak hálát a majd egy évig tartó átalakítások után elkészült Szent István Háért. A szentmisét Cserháti Ferenc, a külföldi magyar lelkipásztori szolgálat ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök, Alan Hopes westminsteri segédpüspök, Virágh József angliai magyar főlelkész és a helyi angol plébános celebrálta.

A londoni Szent István Ház bejárata feletti mozaik

A 290 m² alapterületű – egykor katolikus iskolaként működő – 2 emeletes épület, nagyobb rendezvényekre kialakított, közel 300 főt befogadni képes földszinti Mindszenty Termével, egyéb társasági összejövetelekre ideális kisebb termeivel, igazán nemzeti-kulturális otthonává válhat a londoni magyaroknak. Már most számtalan ötlet és terv van, hogyan használják ki a Ház adta lehetőségeket. Ezen helyiségekben filmklubok, irodalmi estek, tánccházak ugyanúgy napirenden lesznek, mint az elmaradhatatlan szívét-lelkét melengető nemzeti ünnepek és magyar nyelvű szentmisék.

Cserháti Ferenc püspök prédikációjában kiemelte: „Közösségteremtő munkánk óriási feladat. Ezt nem fogják helyettünk mások elvégezni. Nekünk egyenként és személyesen kell felelősséget vállalni az angliai magyarságért, és ezen belül egyházi közösségünk jövőjéért.

Ezt a közösséget mi formáljuk, mindekelőtt azáltal, hogy részt veszünk ennek a közösségnek az életében, a vasár- és ünnepnapjain szentmiséken, a találkozókon és összejöveteleinken, segítünk ezek lebonyolításában, szívesen vállalkunk részt mások szolgálataiban. Otthont lehet építeni másokkal, de közösséget soha. A közösséget mindig magunknak kell kialakítani, egymással összefogva, egymásért felelősséget és áldozatot vállalva”.

A szentmisét követően a püspökök ünnepélyesen megáldották és a nemzeti színű szalag átvágásával megnyitották a Házat, majd a Szent Erzsébet-kápolna és a többi helyiség megáldása következett.

A hivatalos átadás után ünnepi beszédet tartott az angol és a magyar püspök, a korábbi főlelkész, valamint a testvéregyházak és a londoni nagykövetség képviselője. A hivatalos program után baráti hangulatú magyaros vendéglátás és a Londoni Magyar Néptáncsoport nagy sikerű fellépése tette feledhetetlenné az eseményt.

A Szent István Ház tulajdonosa, az ARKME (Angliai Római Katolikus Magyarok Egyesülete) 1954-ben alakult. Céljaként a katolikus vallású magyarok vallási, erkölcsi és kulturális életének fejlesztését és a rászorult magyarok szociális segítségnyújtását fogalmazta meg. Közadakozásból, nagy erőfeszítések árán sikerült megvásárolniuk azt a házat, amit Mindszenty bíborosról neveztek el és amely több mint 50 évig szolgált a katolikus magyarságnak Molnár Antal (1953–57), Ispánki Béla (1957–85), valamint Tüttö György (1986–2006) lelkipásztori vezetésével.

A változások: hazánk belépése az Unióbba, a londoni fiatalok számának gyors növekedése és nem utolsósorban, Virágh József főlelkész közösségteremtő munkájának hatására, az egykori Mindszenty Ház kinőtte kereteit. A közösség szükségét látta, hogy egy új, nagyobb otthon után nézzen az angliai katolikus magyarság számára. Nagyszerű lehetőség kínálkozott Nyugat-Londonban, Ealingben, egy – a közösség céljainak tökéletesen megfelelő – volt katolikus iskolai épület megvásárlására.

A Ház 2007 elején lett az Egyesület tulajdona. Még a belső átalakítási munkálatok megkezdése előtt rendszeresen folytatódott a magyar nyelvű szentmise, valamint a Ház számos népszerű közösségformáló programnak adott helyet pl. disznótör, farsangi bál, karácsonyi vásár, koncertek.

Időközben elkészült a közösség új honlapja (www.magyardokkatolikusok.co.uk), ahol az érdeklődők folyamatosan tudják követni a programokat és eseményeket.

A Szent István Ház igazán nagyszerű példa arra, hogy kitartó munkával, összefogással és Istennel együtt nagy dolgokat vagyunk képesek megvalósítani. A londoni katolikus magyarság bebizonyította, hogy képesek vagyunk összefogni és közösséget teremteni!

Végül szeretném Kohári József – az ARKME első titkárának – a Szent István Háza is érvényes szavait idézni 1956-ból: „Gondoskodjunk ... olyan baráti légkör megteremtéséről, hogy öröm legyen idejárn. Legyen a Mindszenty Otthon barátságos meleg sziget az idegenben, melynek falai között könnyebb lesz a megöszülést elviselni, ha a sors úgy hozza. Tartsunk össze!”

Antal Ottó Péter

1000 ÉVES KAPCSOLAT

A magyar-horvát kapcsolatok már Szent István korában kezdődtek. Orseolo Péter velencei doge fia, Ottó (aki 1009–26 között szintén doge volt), felesége Szent István nővére, lánya, Jocela viszont I. István horvát király (1030–1058) felesége volt. István apja, Kresimir horvát király 1000–1030 között uralkodott. Valószínűleg az ő lánya, szintén Jocela, volt Szent Imre felesége.

Az utolsó horvát király, Zvojnimir felesége viszont Szent László nővére volt. Zvojnimir 1088-ban halt meg, és a halála után sógora, Szent László lett a horvát király. Ezzel kezdődött a magyar-horvát perszonalitási, melynek során több mint 800 éven át (1918-ig) a magyar királyok Horvátország királyai is voltak.

Ebben az időben, és gyakorlatilag az egész középkorban Horvátország csak az Adriai-tenger partján lévő sávot jelentette, fővárosa Novigrád (Tengerfővár) volt. Zágráb és környéke Magyarország része volt. A zágrábi püspökséget Szent László még azelőtt alapította, mielőtt horvát király lett. A Dráva-Száva köze – Szlavónia – sem Horvátországhoz, hanem Magyarországhoz tartozott.

A horvátok jól érezték magukat a perszonalitásban, az egész Kárpát-medencére kiterjedő Hungáriát hazájuknak tekintették. Sok horvát család játszott jelentős szerepet a magyar történelemben, pl. a Zrínyiek és a Frangepánok. Horvátországban a magyar királyt a horvát bán képviselte, aki többnyire egy horvát főnemesi család tagja volt.

Csak a török hódoltság idején nyomultak fel a horvátok Zágráb vidékére, és a Dráviáig. De pl. Zágrábot ma is magyar lakosságú falvak gyűrűje veszi körül, mint Budát sváb lakosságú falvak. A zágrábi piacon még az 1970-es években is sok magyar szót lehetett hallani. A zágrábi székesegyház főoltárán Szent István király szobra áll.

Természetesen a Habsburg királyok 400 éve alatt a Habsburg családból való uralkodó nemcsak német-római császár – 1804-től osztrák császár –, és magyar király, hanem horvát király és cseh ki-

rály is volt egy személyben. Számára ezen országok egyenrangúak voltak.

Magyarok és horvátok közt akkor kezdődtek ellentétek kifejlődni, amikor a napóleoni háborúk után a népek kezdtek nemzeti öntudatra ébredni. Amikor a Magyar Országgyűlés valamikor 1830 táján kimondta, hogy az országgyűlés nyelve az eddigi latin helyett a magyar lesz, és ezt követte a középiskolai oktatás eddigi latin nyelvűsége a magyarral való felváltása, a horvátok is kezdték követelni, hogy a horvát nyelv is legyen egyenrangú.

Amikor a levett szabadságharc és az elnyomtatás kora után az 1867-es kiegyezéssel létrejött az Osztrák-Magyar Monarchia (amelyben Magyarország csodálatosan gyarapodott és fejlődött, a fejlődés tempójával csakhamar megelőzve Ausztriát), szükségessé vált, hogy az ország a horvátokkal is rendezze a vitás kérdéseket. Így jött létre 1868-ban a magyar-horvát kiegyezés.

Ennek értelmében létrejött a Horvát Országgyűlés, a Szábor, mely a budapesti Magyar Országgyűlésbe is küldött 10 képviselőt, akik ott horvátul is elmondhatták felszólalásait. A magyar kormányban is képviselte a horvát kormányt egy „horvát miniszter”. A királyt továbbra is a „Horvát Bán” képviselte Zágrábban.

Hogy Magyarországnak tengeri kikötője legyen, Horvátország átengedte Fiumét, és ennek fejében Magyarország átadta Horvátországnak az eddig Magyarországhoz tartozó három „szlavón” vármegyét a Dráva és a Sáva közt: Szerém, Verőce, és Pozsega vármegyét. Ettől kezdve az ország hivatalos elnevezése: „Horvát- és Szlavónország” lett.

(Folytatjuk)

Sibalszky Zoltán

AZ AD LIMINA...

(Folytatás a 2. oldalról)

nevelésének fontosságát, mert nagyrészt azon múlik az Egyház jövődó sorsa.

Első ízben II. János Pálnál

Mikor 1982. októberében a magyar főpásztorok ismét felkeresték az apostolfejedelmek sírjait, II. János Pál immár rendszeres és sokrétű kapcsolatokra tudott hivatkozni. Hiszen a megelőző években ő maga is több alkalommal intézett apostoli levelet a Magyar Egyházhoz, valamint rendszeresebbé váltak a magasrangú vatikáni küldöttek magyarországi, illetve a magyar püspökök római látogatásai. Az időszak kiemelkedő eseménye volt 1980 októberében a Magyarok Nagyszombatja-kápolna felszentelése a vatikáni bazilika grottáiban.

Az ad limina végén a püspökökhöz intézett beszédében (1982. október 7.) a Szentatya elégedetten nyugtázta a keresztény hagyományok folyamatos továbbélését, az ifjúság élenkülő hit iránti érdeklődését, a levelező teológiai képzés sikerét, valamint magát a tény, hogy minden egyházmegye élén püspök állhat, amit reménytelten kéltető nevezett az állam és az Egyház jövőbeni együttműködésére nézve.

Emellett több aggodalomra okot adó, és a püspökök számára komoly feladatot jelentő területet is megemlíttet. Először is erős szavakkal buzdította a püspököket, hogy tegyenek meg mindent a megfelelő hitoktatás biztosításáért, felkutatva és kihasználva minden lehetséges eszközt. Hasonló határozottsággal sürgette („nem halogatható tovább”) a bázisközfisegek helyzetének megoldását, a püspök vezetésére álló álló helyi Egyházba integrálásuk révén. Azokat a közösségeket pedig, amelyek erre hajlandóak, a püspökök nyíltan támogatásuk – mondta.

A családpasszoráció és általában a család intézményének védelme, a megfelelő szemináriumi képzés és a papi hivatásokért végzett munka ugyancsak a magyar püspökök számára adott feladatok listáján szerepel. Arra is felszólította őket a pápa, hogy kölcsönös bizalomtól áthatott baráti viszonyt építsenek ki papjaikkal, és atyai aggodalommal törődjék velük. Végül pedig szorgalmazta, hogy jobban használják ki a püspöki konferencia intézményét, hogy a közös tervezés és együttes lelkipásztori kezdeményezések révén elősegítsék a rendelkezésre álló eszközök és energiák bölcs elosztását.

Érszegi Márk Aurél/Magyar Kurír

OSLÓI HÍRADÁS

Egyre intenzívebb a norvégiai magyarok hitelete. Örömmel mondható el az is, hogy igen pozitív az itteni nyáj kapcsolatára Ferling György plébános úrral, aki május elején négy napot töltött el velünk.

Programjaink a www.nufo.no/makao honlapon is elérhetők, ezért most csupán néhány eseményről adunk hírt a közelmúltból.

Április hónapban magyar nyelvű rózsafüzért imádkoztunk – szentségimádással egybekötve – a szokott helyen; St. Elisabethjemmet, Munkerudveiden 52., Nordstand, Oslo alatt. Május 1-jén, Munkás Szent József napján délután a róla elnevezett kápolnában volt szentmise, majd találkozó és beszélgetés. György atya egész délután rendelkezésünkre állt, fogadva szentgyónásainkat is. Május 2-án, elsőpénteken esti szentmise és szentségimádással egybekötött rózsafüzér volt a nordstrand kápolnában. Május 3-án délen lelkigyakorlaton vettünk részt, május 4-én délután pedig ismét szentmise volt a Szent József-kápolnában. A szentmise után pedig ismét találkozhattunk a Meninghettsalban.

Nagy Mária Lúcia, Oslo

HÍREK – ESEMÉNYEK

XVI. Benedek pápa a közelmúltban ismételten szót emelt a környezet védelmében. Hangsúlyozta, hogy az emberiség erkölcsi kötelessége az olyan környezetkárosító folyamatok megakadályozása, mint például a légkör felmelegedése. Gianfranco Girotte érsek, az Apostoli Penitenciaszék régense az Osservatore Romano című újságnak kijelentette, hogy a Vatikán a szociális vétkek új formájának tekinti az embert övező természet elleni támadásokat.

Prágában kiújult a vita az egyházak kárpótlásáról, noha a cseh állam és az egyházak közel másfél évtizedes csatározások után múlt decemberben kompromisszumra jutottak. Ennek értelmében a kommunista rendszerben államosított egyházi vagyon múlt decemberben kompromisszumra jutottak. Ennek értelmében a kommunista rendszerben államosított egyházi vagyon múlt decemberben kompromisszumra jutottak. Ennek értelmében a kommunista rendszerben államosított egyházi vagyon múlt decemberben kompromisszumra jutottak. Ennek értelmében a kommunista rendszerben államosított egyházi vagyon múlt decemberben kompromisszumra jutottak.

A trieri székesegyházban boldoggá avatták a Róza anyja néven közsímsérté vált Margaretha Flesch ferences rendi szerzetesnőt, aki 1863-ban megalapította a rend waldbreitbacheri tagozatát a bete-

gek, szegények és árvák istápolására. Boldoggá avatását a waldbreitbacheri ferences nővérek kezdeményezték még 1957-ben. A trieri ünnepségen a Szent- atyát Joachim Meisner kölni bíboros érsek képviselte, aki felolvasta XVI. Benedek üzenetét, amelyben nagy elismeréssel szólt Róza anyja példamutatásáról és június 19-ét jelölte ki a boldoggá avatott apáca ünnepévé.

Nápoly város védőszentjének relikviáját tudományos vizsgálat alá vetik. Mint a város bíborosának szövívője elmondta, a Szent Genárió vért tartalmazó fiolát nemzetközi szakértőkből álló testület fogja elemezni, hogy magyarázatot találjanak a feltehetően 305-ben vértanúhalált szenvedett püspök vérenek cseppfolyóssá válására május első vasárnapján, szeptember 19-én és december 16-án. Utóljára 1989-ben tanulmányozták Szent Genárió vért, de nem tudták tudományos magyarázatot találni a csodának tekintett eseményre.

Sterzinsky berlini bíboros az Egyház missziós munkájának fontosságára hívta fel a figyelmet. Még saját egyházmegyéje is, amelyben a katolikusok kisebbségben vannak, sokat tehet az Ige terjesztésére. Hasonló szellemben nyilatkozott a Németországi Evangélikus Egyház központi tanácsának elnöke, Huber püspök is, aki szerint a keresztyéneknek kifelé is képviselniük kell a hitüket és erre a legalkalmasabb módszer a párbeszéd kezdeményezése.

Vincze András

SZÁJRÓL SZÁJRA

Beethoven ebédje és más furcsaságok

Nem Beethoven volt az első és nem is az utolsó, aki hiába hívta asztalához a pincért, az csak nem jött. Így történt ez egy szép napon is, amikor a bécsi Hattyúban akart ebédelni. Kopogott az asztalra, de a pincér nem jött. Újból kopogtatás, de ismét hiába. Így aztán a nagy zeneszerző elővette kottafüzetét és jegyezni kezdett. Annnyira elmerült munkájában, hogy mire a pincér végre megérkezett és érdeklődött, mit rendel, már nem is hallotta a kérdést. Miután a pincér ismerte a mestert, nem zavarta a dolog, és később visszatért az asztalhoz, ahol is még melyebb munkába merülve találta vendégét. Telt-múlt az idő, amikor is végre felriadt a művész és ismét erőlyesen kopogott, most már eredményesen. Az érkező pincért „fizetek” kiáltással fogadta és ő volt a legjobban meglepve amikor ezt a választ kapta:

– De hiszen semmit sem tetszett rendelni, kérem ’assan!

Hogy jóllakottan távozott-e Beethoven a bécsi Hattyúból? Ezt már nem meséli el az anekdota.

A legtöbb művész csendben szeret dolgozni. Persze ez főként a külső csendet jelenti és ezt sokan közülük reggeli munkával biztosították és biztosítják ma is. Ilyen korai munkás volt a magyar írók közül Jókai Mór, aki már reggel fél ötkor íróasztalánál ült. Hiszen már a régi római költők mondták: Aurora musis amica, azaz: a hajnal kedves a műsáknak. Nem így Petőfi Sándor, aki a hideg debreceni szobában, vagy örlyében, a fabódében, ugyanolyan akadálytalanul tudott írni, mint otthonában. Megint mások, így Kemény Zsigmond is éjjel szőtték regényeik meséit. Ebben az éjszakázásban csak feketekávéval tudta fönnmaradásra kényszeríteni megromlott idegzetét. Sírfehérta hirdeti: fákllya, amely másnak világitott, maga pedig elhamvadt.

Persze szép számmal vannak olyanok is, akiknek szokásai számunkra megmagyarázhatatlanok. Mert Richard Wagner (+ 1883) követelménye, hogy csak fényűzően berendezett, selyem- és bársonyfüggönyökkel díszített szobában tud komponálni, még érthetőnek tűnik, de már Friedrich von Schiller, a nagy német költő szokása, hogy munka közben romlani készülő almák illatát kedvelte, már sokkal kevésbé. A megszokott külső körülményekhez történő ragaszkodás iskolapéldája volt Immanuel Kant (+ 1804), aki szobájában ülv dolgozott és akit minden bántott ami a megszokottól eltért. Ha a toll, a kés nem voltak helyükön, már felindult és kizökkent gondolatmenetéből. Szobája ablakából egy toronyra nézve szötte gondolatait és amikor néhány közben álló jegenyefa úgy megnőtt, hogy a tornyot kezdték eltakarani, a nagy bölcselő egészen meg volt zavarva munkakedvében. Addig kérlette a fák gazdáját, amíg bele nem egyezett azok kivágásába. Legjobbban megakadva azonban akkor volt, amikor régi, kedves, 50 éve hű szolgálja helyett új inast kapott. Nem tudta sem teáját, sem pipáját élvezni, amíg nem pontosan úgy kapta, mint régi inasánál megszokta. Még ennél is érthetlenebb a francia matematikus és csillagász, Laplace (+ 1827) szokása: munka közben állandóan cernábnól sodort kis gömbbel játszott. Figyelmes szolgálja minden reggel dolgozóasztalára készítette!

Befejezésül ismét Beethovenről. Munkája közben zümmögött, mormogott és így előfordult, hogy a betoppánó látogató hápogást, dörmögést hallott szobájából és ijedten állt meg az ajtó előtt. Itt is megemlítést nyert szokása, hogy az erős, elmélyült munka annyira igénybe vette gondolatvilágát, még az étkezéssről is megfeledkezett!

Közreadta: Ramsay Győző

„MARADJATOK...”

(Folytatás az 1. oldalról)

élésének polgári elismerésével kapcsolatosan, mert az nemcsak az Egyház tanításával ellentétes, hanem a magyar alkotmánnyal is. Ez a helyzet, amelyet súlyosbít a nagycsaládok támogatási rendszerének hiányossága, a születések számának drasztikus csökkenéséhez vezetett, s ezt még drámaibbá teszi az abortusz elterjedt gyakorlata. A család válsága ugyanakkor nagy kihívás az Egyház számára is. Megkérdőjelezzük a házassági hűség és még inkább mindazok az értékek, amelyek a társadalom alapját képezik. Természetes ezért, hogy e nehézséget nem csupán a családok érzik meg, hanem még inkább a fiatalok. A városokban a szórakozás új formái várnak rájuk, a falvakban pedig sokszor magukra vannak hagyva. Ezért nagyra értékelem a számos kezdeményezést, amelyet az Egyház támogat, a rendelkezésre álló kevés eszközök szükségére közepe. Továbbképzésekkel és az irántuk érzett bátorság kifejezésével nevelik őket a felelősségvállalás fontosságának felismerésére. Gondolok például az egyházi kórusokra, amelyek dicséretes módon dőlőlják és terjesztik a szent zenét. Az új nemzedékek kapcsán továbbá igen pozitív a katolikus iskolák ügyének támogatása, különösen a Katolikus Egyetem, amelynek azt kívánom, hogy őrizze meg és fejlessze tovább eredeti önazonosságát. Bátorítalak Benneteket abban, hogy folytassátok törekvéseiteket az iskolai és egyetemi lelkipásztorkodásban, s általában a kultúra világának evangelizálása területén. Manapság élünk a tömegkommunikáció eszközeivel. Ezen a területen Egyházatok újabban jelentős előrelépést mutathat fel.

Tiszteletreméltó Testvéreim, hogy a nép hitét megtartsátok, helyesen tesztek, ha értékelve a hagyományos kezdeményezéseket, feljuttjátok azokat. Ilyenek a zarándoklatok és a magyar szentek, különösképpen Szent Erzsébet, Szent Imre és természetesen Szent István tisztelete. A zarándoklatok kapcsán, nagyra értékelem a Szent Péter Székhöz való zarándoklás hagyományának megőrzését (amelynek egyik jellegzetes kifejeződése hogy az Apostol Bazilikájában van egy gyönyörű Magyar Kápolna). Örömmel értesültem arról, hogy egyre gyakoribb a zarándoklatok Mariázellbe, Csetochowába, Lourdes-ba, Fatimába és az Isten Irgalmasság új Szentélyébe, Krakkóba, ahol püspöki karok újabban egy „Magyar Kápolnát” alakított ki. A XX. század folyamán nem hiányoztak Nálátok sem a hit hősi tamú: őrizték meg emléküket, hogy az általuk keresztény lélekkel viselt szenvedések továbbra is növeljék a hívek és minden igazság és igazságosság után vágyó ember bátorságát és hűségét.

Van egy másik gond, amelyben osztozom veletek: a papok hiánya és ennek következtében az Egyház fölszentelt szolgálóinak lelkipásztori munkával való túlterheltsége. Ez a probléma Európa számos országában tapasztalható. Mindezesre arra kell odafigyelnünk, hogy a papok megfelelően alakítsák saját lelki életüket, hogy a nehézségek és a sürgető munka ellenére, ne veszítsék el életük és szolgálatuk középpontját. Ebből követ-

kezden meg tudják különböztetni a lényegest a kevésbé lényegestől, és megtáldják a mindennapi munka helyes értékrendjét. Újra hangsúlyoznunk kell, hogy éppen a Krisztushoz való örömteli tartozás, amelynek a papok a tamú híveik körében, hathatós ösztönzés arra, hogy a fiatalok nyitottak legyenek Isten hívásának felismerésére. Különösképpen fontos, hogy az Eucharisztia és a bűnbánat szentségével elsősorban maguk a papok éljenek, hűségben, kiartással, továbbá, hogy készségesek legyenek híveiknek e szentségekkel való ellátásában is. Az elmagányosodás veszélyét kerülendő elengedhetetlen továbbá a papi testvériség ápolása. Ugyancsak fontos a papok és a laikus hívek közti pozitív és tiszteltetjes kapcsolatokra való batorítás, a Presbyterorum ordinis zsinati dekrétum tanítása szerint. A papok és a szerzetesek együttműködése is még tovább bővíthet. Ilyen szempontból felhívám figyelmeteket a női szerzetesközösségekhez intézett batorításomra. Arra, hogy továbbra is alázatosan folytasák értékes tevékenységüket a legszegényebbek szolgálatában.

Tiszteletreméltó Testvéreim, a szekularizáció ellenére, a Katolikus Egyház, a vallási hovatartozás viszonyítási pont marad igen sok magyar ember számára. Ezért igen kívánatos, hogy az állami hatóságokkal való kapcsolatokban az együttműködést kölcsönös tisztelet hassa át. Ebben segítenek a kétoldali egyezmények is, amelyek konkrét betartását a paritásos bizottság örökdi. Ez majd az egész magyar társadalom javára lesz, különösen is az oktatás és a kultúra területén. S mivel az Egyház, az iskolaügyben és a szociális munkában való elkötelezettsége révén hatékonyan szolgálja a polgári társadalmat, azt óhajtluk, hogy ebben a tevékenységében támogatásak az állami tényezők is. Különösen is gondolok a szükséget szenvedő csoportokra: egyházi részről elkötelezettségnek ne csökkenjen a fennálló gazdasági nehézségek ellenére sem, az ő szolgálatukban.

Tiszteletreméltó Testvéreim, végeztül arról kell szót ejtenünk, hogy az Egyház tanításának megőrzésében való egységesség számomra az öröm és a megerősödés forrása. Maradjatok meg ebben az egységben és fejlesszék azt! Örömmre szolgál, hogy utóbb szorosabbá fűtettek kapcsolataitokat a szomszédos országok püspöki karival, különösen is Szlovákiával és Romániával, ahol magyar kisebbségek élnek. Dicséretesnek tartom ezt a vonalvezetést, amely őszinte evangéliumi lélekből és a harmonikus együttélés iránti bölcs aggodalomról fakad. Nem lesz könnyű megoldani a feszültségeket, de az Egyház által elkezdett út igaz és ígérte. Ezt és minden más pastoriális kezdeményezéseket szívesen támogatom; kiváltképpen gondolok itt a „Biblia évére”, amelyet a 2008. esztendőre igen alkalmasan meghirdettek, egyetértésben a Püspöki Színódus következő rendes ülésével. Ez számotokra is rendkívül jó alkalom arra, hogy elmélyítsétek a keresztény testvérekkel és más felekezettel való jó kapcsolataitokat. Amikor hálát adunk Istennek szüntelen megtapasztalható segítségéért, rátokra és szolgálatokra a Szent Szűz Mária anyai gondosságát hívom. Imáim bízottalak Titeket, és szívesen adom az Apostoli Áldást, amelyet kiterjeszték egyházmegyéitekre és az egész magyar nemzetre.” □

EUTANÁZIA=FAJI TISZTOGATÁS

A hitleri faji tisztogatáshoz hasonlította az eutanáziát Manuel Monteiro de Castro érsek, spanyolországi apostoli nuncius. A főpap egy lapinterjúban elmondta: Mind az eutanázia, mind a faji tisztogatás „az Isten nélküli társadalom következménye”. Azért fontolgatják egyes országokban a „fogytékkel élő gyermekek eutanáziáját”, mert „szerintük ezek a gyermekek nem hasznos tagjai a társadalomnak. Ám az a társadalom, amely Istent figyelmen kívül hagyva csupán az emberre alapozza értékrendjét, rendkívül törékeny. Elég a XX. századra gondolnunk” – idézi az érseket a CNA.

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkesítések telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu>

ANGLIA:

London: Virágh József főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, Ealing, GB-London, W5 4EA, Tel/Fax: 0044-20/8566-0271. E-Mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com. Miséző helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton, Brighton-Hove.

Észak-Anglia:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel/Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Miséző helyek: Rochdale, Wolverhampton, Bradford, Nottingham.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Tel.: 0043-1/526 49 72; Fax: 0043-1/526 49 72 25. Miséző helyek: Bécs-újhegy (Familien-Kirche); Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7. E-Mail: bmke@katolikus.at <http://www.katolikus.at>

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmann-gasse 14, Tel.: 0043-1/317 3656.

Burgenland/Alsóőr: P. Keresztferi Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Untertwanz 226, Tel.: 0043-3352/34108. E-Mail: Keresztferi@freemail.hu. Miséző helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.45-kor, Felsőőr, vasárnaponként 10.45-kor.

Grác: Ft. Fodor János lelkész, Ugri Mihály gondnok, Tel.: 0043-316/68 35 08; szentmise: vasárnaponként 10.00-kor a Welsche-Kirche-ben, Griesplatz 30, sz.

Innsbruck: Dr. Magda Szilveszter diakónus, Tel.: 0043-512/204 103. Szentmise minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3.

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, Tel.: 0043-732/736581-4492 (iroda), -4493 (lakás), -4494 (Fax), E-Mail: ernest.szabo@diözese-linz.at; Miséző helyek: Linz, Wels.

Klagenfurt: Ft. Simon Attila kaplán, Tel.: 0043-676/877 27 345, E-Mail: simonattila@freemail.hu; Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 13.00-kor a Kapuziner Kirche-ben, Waag-gasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombatán 17.00-kor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135. Érdeklődni: Schwarz Mária, Tel.: 0043-662/820 139.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Rue del'Arbre Béni 123, B-1050 Bruxelles/XL/, Tel.: 0032-2/64 96 188.

Liège/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Amouñier Hongrois, Rue des Anglais 33, B-4000 Liège, Tel.: 0032-4/22 33 910; Fax: 0032-4/22 11 09.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztus kivétel. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, Tel.: 0033-1/42 086170, Fax: 0033-1/42 067155.

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 302, Avenue Jean Jaures, F-69007 Lyon, Tel.: 0033-4/78 501636.

NÉMETORSZÁG

Augsburg-i Egyházmegye: Miséző helyek: Augsburg, Neuburg a/D., Kempten. Érdeklődni: Ft. Türos Dezős plébános, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, Tel.: 0049-821/41 90 25 30 vagy 0049-170/77 18 529.

Bamberg-Eichstätt-Regensburg-i Egyházmegye nürnbergi székhellyel: Miséző helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landsut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tucherartenstr. 2/A, D-90571 Schweig, Tel.: 0049-91/507 57 96.

Essen-i Egyházmegye: Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Franziskaner Str. 69a, D-45139 Essen, Tel.: 0049-201/28 47 40 vagy Kölnben: 0049-221/23 8060.

Freiburg-Trier-Speyer-i Egyházmegye Karlsruhe-i székhellyel: Miséző helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Heidelberg, Baden Baden. Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Elbinger Str. 2/A, D-76139 Karlsruhe, Tel/Fax: 0049-721/ 687215.

Berlin-i és Hamburg-i Főegyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen, Érd. Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, Tel.: 0049-40/25 077 83.

Köln-i Főegyházmegye és Aachen: Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Theiboldgasse 96, D-50676 Köln. E-Mail: ungarnzentrum@netcologne.de Tel.: 0049-221/238060. Fax: 0049-221/ 232120; <http://www.Ungarnzentrum.de>

HIRDETÉSEK

Hévízen (termáltó) gyönyörű helyen apartmanok egész évben kiadók, 10 EUR/fő. T.: +3683/341-063.

Eladó Bp.-en, II. ker., Szilágyi Erzsébet fasorban, panorámás, 114 m²-es, 3,5 szobás, igényesen felújított öröklakás tulajdonostól. Irányár: 39 900 000 Ft. T.: 17 h után: 0036-30/501-0415.

Független magyar nő (59), komoly szándékkal társat keres, aki szívesen élne Magyarországon és Németországon is. T.: 0152/21 06 78 55, v. 0036-30/409-1069.

Régóta Nürnbergben dolgozó elvált (50-es), korrekt, megbízható, kultúrárt kedvelő, motivált értelmiségi úr, őszinte szándékkal, megértő, kedves társat keres. Jellege: „Tavasz”.

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként: 0,10 EUR	
„Jelleg” - postaköltség	5,00 EUR
Üzleti-, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.

Külön kívánságokat esetenként árazunk.

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egészévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

Limburg-Fulda-Mainz-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Telefon: 0049-69/24 79 50 21. Fax: 0049-69/97 78 26 84. www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freising-i Főegyházmegye: Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió – Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/982637, 982638, Fax: 0049-89/985419, E-Mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de

Münster-Paderborn-Osnabrück-i Egyházmegye: Miséző helyek: Hagen, Minden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Kath. Ung. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. Tel/Fax: 0049-251/32 65 01. E-Mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de

Passau-i Egyházmegye: Misézőhely: Passau. Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

Rottenburg-Stuttgart-i Egyházmegye: Miséző helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frömmen, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Mundelkingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: P. Gyurás István SJ, Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle-Str. 30, D-70186 Stuttgart. Tel: 0049-711/2369190, Fax: 0049-711/2367393, E-Mail: missio@ukgm-stgt.de, v. istvan.gyuras@ukgmstgt.de www.ukgm-stgt.de

Würzburg-i Egyházmegye: Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Telefon: 0049-931/38 62 43.

NORVÉLIA: Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise a Szent József-kápolnában (Akersveien 4). Tel/fax: 0047/22744 124.

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Istituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. Telefon: 0039-06/684-2620. Miséző helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell' Orazione (Via Giulia, kivétel júl., aug., dec.) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszonyja kápolnában minden kedden 7.45-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Tonale 19, kivétel jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Bologna, Catania, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: P. Ruppert József SchP, Tel.: 0039-347/344 55 38, E-Mail: jruppert@calasanz.net

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Róm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041-1/36 23 303. E-Mail: Evizauer@gmx.ch; Miséző helyek: Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld, Basel.

Fribourg: Ft. Popa Péter, Tel.: 0041-26/534 0672. Szentmise minden hó 4. vasárnapján 11.15-kor, az Orsolyiták templomában (rue de Lausanne). Miséző helyek: Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. Tel.: 00 41-22/7910458; Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. Tel.: 0041-21/6478 678; Bern: Róm. Kath. Ungarn-mission, Pf. 7717, CH-3000 Bern. E-Mail: info@katolikus.ch <http://www.katolikus.ch> □

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

† Mustos István 1931–2008

Mennyei aranymise

Pappászentelésének pontosan 50. évfordulóján Szívére ölelte Jézus hűséges szolgáját, Mustos István piarista atyát, aki büszkesége volt a magyar rendtartományának.

Mustos (Nemesvámosi) István Veszprémben született 1931. augusztus 10-én. Gimnáziumi tanulmányait a helyi piaristáknál végezte, ahol 1949-ben érettségizett. Belépve a Piarista Rendbe először a veszprémi szemináriumban, majd a budapesti Teológiai Akadémián végzett teológiai tanulmányokat, miközben katonai szolgálata is behívta.

1956-ban elhagyta Magyarországot. Előjárói Rómába küldték tanulmányainak befejezésére a Gregorini Egyetemen. 1958. április 20-án szentelték pappá Rómában. 1959-ben az USA-ba rendelték, ahol Buffalóban, a Canisius Egyetemen szerzett 1966-ban tanári diplomát matematikából és fizikából. Közben az ottani piarista gimnáziumban tanított. 1969–1987 között igazgató (headmaster) volt Devonban (PA), a Piarista Preparatory Schoolban. 1987–1990 között Trentonban (NJ), volt segédlelkész a magyar plébánián, majd 1990-től Passaic-ban (NJ), a magyar Szent István egyházközség plébánosaként szolgált 2007-ig. A külföldi magyarok püspöke USA-beli delegátusává nevezte ki. A Magyar Máltai Lovagok magisztrális káplánja volt 1995-től. Több előadást tartott a magyar kongresszusokon, élénken részt vett a Külföldi Magyar Cserkészszövetség Nyagtanácsában és több magyar egyesületben. Minden magyar ügyet támogatott és segítette az otthoni piarista rendtartományt és annak iskoláit. 1998-ban munkája elismeréseként a „Pro Ecclesia Hungariae”-díjjal tüntették ki.

2007-ben Passaic-ban elesett, combnyaktörtést szenvedett, és a bokája is eltört. Hazatérve Magyarországra a székesfehérvári papi otthonban helyezték el, de már másnap kétoldali tüdőembóliával kórházba kellett szállítani. A sikeres kezelés után visszatért a papi otthonba, de egészsége egyre romlott. 2008. április 20-án, pappászentelésének 50. évfordulóján meghalt. Passaic-ban április 30-án volt érte a szentmise, temetése pedig a rákoskeresztúri temetőben május 14-én, amit gyászmise követett aznap a Mikszáth Kálmán téri piarista rendház kápolnájában.

Mustos atya életének nagy részét külföldön is a magyarok szolgálatában töltötte. Még tanári munkáját feladva sem vonakodott az emigránsok lelkipásztori szolgálatába állni, mert szíve mindvégig magyar maradt. Szívesen tartott lelki gyakorlatokat a Magyar Máltai Szövetség számára, hathatós támogatója volt a Magyar Cserkészszövetségnek. Látogatóit mindig nagy szeretettel fogadta, akár egyéni, hivatalos, vagy egészségügyi okok miatt keresték fel.

Amikor lehetővé vált, gyakran felkereste a magyarországi piarista provinciát. Állandó buzgalommal törődött a magyarokkal, telefonja szinte állandóan foglalt volt. Gyakran végzett lelkipásztori kisegítést Yonkersben, Washingtonban, Baltimore-ban, Devonban, New Yorkban, de bárhol, ahol szükség volt rá.

Önmagával alig törődött, ezért lassan erőt vett rajta a fizikai gyengeség, nehezen járt, az autóvezetésről is le kellett mondania. Operáció utáni fájdalmai sok szenvedést okoztak számára, valóságos keresztutat jártak vele. Bár fájdalmai megviselték, szívesen nézett szembe az Úr Jézussal való találkozással.

Miklósházy Attila SJ, ny. püspök

AUTONÓMIA TANULMÁNYÚT

A Németországi Magyar Szervezetek Szövetségének (BUOD) elnöksége Klement Kornél vezetésével háromnapos tanulmányutat szervezett április 16–19. között, hogy a helyszínen ismerje meg a dél-tiroli autonómia működését. Pan professzor, a bozeni Etnikai Csoportok Dél-Tiroli Intézetének vezetője és egyben az autonómia szakértője, kitűnő programot állított össze, amelyben tőle és a dél-tiroli politikusokkal való találkozásokon megismerhettük a helyi autonómia alapelveit, működését és hétköznapijait. A professzor előadásában áttekintést adott az 1948-ban létrejött autonómia múltjáról és arról a több évtizedes munkáról, amelynek eredményeként ez később kibővült, megerősödött, és nemzetközileg is nagyra értékelt példává vált. Ez a folyamat úgy gazdaságilag, mint politikailag igazi sikertörténet.

Dél-Tirol az Osztrák–Magyar Monarchia bukása után, 1919-ben került Olaszországhoz. Jelenleg 400 ezer lakosa van, amelynek 64%-a német, 25%-a olasz, 4%-a latin (rétoromán) anyanyelvű. A maradék 7% főleg vendégmunkás, köztük szép számmal vannak magyarok is. A 7500 négyzetkilométer nagyságú területe háromszor akkora, mint Luxemburg. A sok hegy miatt csak a 15%-át lehet mezőgazdaságilag intenzíven hasznosítani. Ezen koncentrálnak a kiterjedt gyümölcs- és szőlőskertek. A fejlett idegenforgalom mellett jelentős a kis- és kézműipar, a mezőgazdasági termékek feldolgozása, valamint a népművészet.

Harsay György

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük *helyi terjesztőinkkel (missziókkal)* rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az ÉLETÜNK müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 • D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletunk@kdm.de

* Feltételek kiadói:

Magyar Katolikus Delegatura
Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Feltételek szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagjai:
dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,
Szamosi József és Vincze András

Redaktion und Herausgeber:
UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATUR
Landwehrstr. 66 • D-80336 München
Chefredakteur: dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletunk@kdm.de

Abonnement für ein Jahr: 15,- EUR
11 Exemplare
nach Übersess mit Luftpost US\$ 50,-

* ELŐFIZETÉS:

Az Életünk a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúrra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot. 1 példány ára: 1,50 EUR
Előfizetési ár egy évre 15,- EUR
Tengerentúrra US\$ 50,-
BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK”.

Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
IBAN DE16 7001 0080 0060 6508 03
BIC BPKNDE33

Erscheint 11 mal im Jahr.
Satz: ÉLETÜNK

Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand-Druck
Hasenheide 11,
82256 Fürstenfeldbruck

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHEIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET
MELLÉLKELTÜNK.